Ն՝ 682 1879 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 15 ՇՈՒՄԱՆ ԵՐԹԵՍԻ ԻՒԶԻՒՆՃԻՒ ՍԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ
Մէճիտիյէ 20 ղրուշաւն
ԿԱՊԱՄՊՈԼ ԻՔԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 200 ղրուշ
Ամիր այլրգ . . . . 100 »
Իւչ այլրգ . . . . 55 »
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՔԻՒՆ
Բօսթա իլէ իրսալ օլունճաղլար իչիւն
Պիր սէնէլիք . . . 230 ղրուշ
Ամիր այլրգ . . . . 120 »
Իւչ այլրգ . . . . 60 »
Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՄԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՔՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ
ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՒ ԷՄԻՆ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 իւնսի սանիփէ 5 ղրուշ
4 իւնճիւ սանիփէյէ . . 2 »
ԻԼԱՆԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումումի սարրաֆիյէ այիտ.
2 յէ 3 կէնէ սանիփէյէ 6 ղրուշ
4 իւնճիւ սանիփէյէ . . 4 »
Չիյատէ միւտատէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր:
Մէվատտը նանֆիայա տայիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունանաղ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ, իատէ օլունմայանաղ:
Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասաս. Սթամպօլոս Պապը Ալի ճատտէսինատէ էսկի Պապը Զալթիյէ սոգաղը թէօշէսինատէ նումէրօ 8 մէ տիր: — Ղազէթանրն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ հազրնտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունանաղը կիպի, քեաֆֆէյի մէքթուպիկն տախի անրն ճամբնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Բրէնս Պիզմարգըն վէ Էննատա Լահէմ բաշա իլէ կէօրիշմէսի՝ բօլիթիգա ալէմինտէ պիր եէնի մուամմա հալինի ալմըշ աբը:

Հագիգաթէն պու միւլագաթ՝ Ալէմանեա՝ իլէ Ավսթրիա պէյ-նինտէքի իթթիֆագա եէնի ղիր սուրէթի վերիյօր: Պու միւլագաթ-տան՝ տէվլէթը Օսմանիյէնին տախի իթթիֆագա մէտիալի օլուղու, վէ եախսու օլաճաղը անլա-ՀԸԼԸՅՕՐ:

Անճագ սայիր միւլագաթլարտա ճէրէեան իտէն միւքեալէմաթ մալիւմ օլմամըղը կիպի, պու միւլագաթըն տախի նէ մագատա մէպնի օլուղու վէ նէ կիպի միւքեալէմաթ ճէրէեան իթթիյի մէճհուլ գալմըշ աբը:

Պինաէն ալէյհ զաղէթալար պու սըրրը քէշֆ իթմէք զայլէսինէ տիւշիւպ, պու մէսելէ ատէթա պու կիւնքի կիւնիւն էն միւհիմմ մէսէլէսի հիւքմիւնէ կէչմիշ տիր:

Թէվֆիք զաղէթասը, բրէնս Պիզմարգըն էֆէմ բաշայա տէվլէթը Օսմանիյէնին տօղրուտան տօղ-բույա իտարէսի ալթընտա պու-լունան Բումէլիինին 10 իտարէյէ թագսիմ իլէ՝ պունլարըն պիր գօմիսիօն նէզարէթի ալթընա ա-ԼԸՆՄԱՍԸ խուսուսունա տայիր պիր բլան վէրտիյինի, վէ Էֆէմ բա-շանըն տախի պու պապտէ Պապը Ալիին ըլչյինի իսթիֆսար իթթի-յինի պէյան, վէ պու բլանըն զա-թը հազրէթը Բատիշահինին մէթ-պուխյէթ հուգուգունա տօգուն-մայաճաղընը իլալէ իտիյօր:

Ալէմանիա տիբլօմաթը թարա-ֆընտան պէօյէ պիր բլան գու-բուլմուշ օլմասը ինանըլմայաճագ պիր շէյ տէյիլ իսէ տէ, Բումէ-լիինին 10 իտարէյէ թագսիմ, վէ պունլարըն տախի եալընըզ պիր գօմիսիօն իտարէսի ալթընա ա-ԼԸՆՄԱՍԸ պիր աղ զարիպճէ կէօ-րիւնիւր:

Մալիւմաիւր քի, էհալիսի պիր դաշ ճէնիյէթէ մէնսուպ օլան պիր մէմլէքէթին պիր տէվլէթ թարա-ֆընտան իտարէսի պիլէ միւշքիլ տիր. պէօյէ իքէն, էհալիսին ճին, սիյէթինէ պիր դաշ բարչայա միւնդասէմ օլան պիր մէմլէքէ-թին պիր գօմիսիօն թարաֆընտան իտարէսինի տիւշիւնմէք՝ ի-շին էն միւշքիլ ճիհէթինի տիւ-շիւնմէք տիմէք օլաուղու կիպի, պէօյէ պիր գօմիսիօն իլէ իտարէ օլունաճագ օլան պու մէմլէքէթին 10 իտարէյէ թագսիմ տախի թապլիի տէյիլ տիր. չիւնքի պու թագսիմնէ ճօղրաֆիա վէ նէ տէ ճինսիյէթ գայիտէսինէ մութա-պէզ օլապիլիր:

Բումէլիինտէ տօղրուտան տօղ-բույա տէվլէթը Օսմանիյէնին ի-տարէսի ալթընտա գալան մէմա-լիք՝ ճօղրաֆիաճա տէօրթ գըթա-յա միւնդասէմ տիր քի, պունլար տա Թրաքի, Մակեդոնիա, Թէ-սալիա վէ Արնաուտլուգ տըր. անճագ Թէսալիանրն հէման նը-ֆը Եունանա իլճագ օլունաճագ կիպի կէօրիւնիւր, նըսֆը տիկէ-րի տախի Մակեդոնիայա իլճագ օլունաճաղը կիպի, Թրաքի իլէ Մակեդոնիանրն տախի էհալիսի-նին ճինսիյէթի վէ սայիր ահվալը հէման պիր օլտուրունտան, պու կիւնքի կիւնտէ տօղրուտան տօղ-բույա տէվլէթը Օսմանիյէնին ի-տարէսի ալթընտա պուլունուլ, Բումէլի գըթասը թապլի օլարագ իքի բարչայա միւնդասէմ տիր տէնիլէպիլիր քի, պունլարըն պիր Ալբանիա՝ իք վէ տիկէրի Ատա-լար տէնիզի սէվահիլինի հավի տիր:

Պինաէն ալէյհ պու գըթանրն կիւնէյճէ իտարէ օլունմասը իչիւն իպթիտա պէօյէ իքի պէօյիւք ի-տարէեէ թագսիմի, վէ սոնրա ի-քինճի թագսիմանրն իճրասը լա-զըմ կէլիր. չունքի Ալբանիա-յի սէվահիլինտէ պուլունան Ալբա-վուտլուգ գըթասը իլէ Ատալար տէնիզի սէվահիլինտէ պուլունան Թրաքի վէ Մակեդոնիանրն՝ կէ-րէք ահալիսինին ճինսիյէթի վէ ախ-լաղ ու ատաթընճա վէ կէրէք մէմլէքէթին ահվալինճէ վէ հաթ-թա արագինին թապիյաթընճա պիլէ օ գատար ֆարգ վար տըր քի, պու իքի գըթանրն պիր ի-տարէ ալթընա ալընմասը միւշ-քիւլճէ կէօրիւնիյօր:

Պունուն իչիւն պէօյէ պիր ԲԸ-ԼԼԸՆ, հալա թաֆսիլաթընը պիլմէ-եօր իսէք տէ, բրէնս Պիզմարգըն տիբլօմաթլըղընա բէք տէ եա-գըշըրամայօրուզ:

Վէֆէք զաղէթասը իսէ, Պէրլին տիբլօմաթընրն էֆէմ բաշա իլէ օլան միւլագաթընը պէօյէ պիր մագատաս համլ իթմէք իսթէմէ-յուզ, պու միւլագաթտա էֆ-էմ բաշանրն Ալէմանեա տիբլօ-մաթընը ատէթա իսթինթադ ալ-թընա ալտրղընը, վէ բրէնս Պիզ-մարգըն տախի Պէրլին ահանամէ-սինին պէյլենիմէյէճէք պագը ճի-հէթէրինտէն տօլայը թէպրիէյի զիմմէթ իտէրէք, գապահաթը ինկիլիթէրրայա ալտրղընը պէ-յան իտիյօր:

Բրէնս Պիզմարգ չիմտիյէ գա-տար քէնտի բիյասէթի ալթընտա ագա օլունմուշ պիր դօնկրէ թա-բաֆընտան թէրթիպ իտիլէն ա-հանամէնին նօգսանը հագրընտա պիր չէյ սէյլէմէյուզ, տայիմա պու ահանամէյի իլթիզամ վէ միւտաֆէա իտէկէմիշ օլուղու հալտէ, պու տէֆա պիրտէն պի-րէ ահանամէնին գուսուրլարընը իգրար իթմէք իլէ պէրապէր գա-պահաթ քէնտիսինին օլմասընը պէյան իտէրէք, իզհարը ճաղ իթմէսինի բէք տէ բրէնս Պիզ-մարգըն քէպրինէ եադըշարա-մայօրուզ:

Զաթէն տիւնքի Հալը Հաղընը-մըզտա տէտիյիմիզ կիպի, բրէնս Պիզմարգ միւհիմմ պիր բօլիթի-գա մագատաը օլմատըգճա, էօյէ ուզուն միւլագաթլարա վագթը-նը զայլ իթմէյի ատէթ իտինմէ-միշ օլաուղունտան, հէր նէ գա-տար քի Վէֆէք զաղէթասը վեր-տիյի պու հավատիսի բէք մէվ-սուգ վէ բէք սաղլամ սուրէթի իլէ վէրմէք իսթէյօր իսէ տէ, պիզ պու միւլագաթտա ճէրէեան իտէն միւքեալէմաթըն եալընըզ պունտան իպարէթ օլաուղունա լինամայընը:

Հաթթա Թէպլէ զաղէթասընրն պէյան իթտիյի բըլանը տախի, բրէնս Պիզմարգ թարաֆընտան պէօյէ պիր միւլագաթա չայան ատտ օլունմասընը տախի պայտա-ճէ կէօրիյօրուզ. չունքի պէօյէ պիր բլանը սէֆիրի վասըթասը իլէ Պապը Ալիյէ թէպլիղ իտէպիլիր իսի: Պիզ գալընը իսէ, բրէնս Պիզմարգ պու միւլագաթտա էֆ-էմ բաշայա տէվլէթը Օսմանիյէ-նին Ավսթրիա իլէ Ալէմանիա պէյ-նինտէքի իթթիֆագա մուգապիլ նէ հարէքէթտէ պուլունմասը, վէ նէ բօլիթիգա թուրմասը լա-զըմ կէլէճէյինէ տայիր պիր բլան կէօսթէրմիշ օլսա կէրէք տիր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Զաթը հազրէթը Շահանէյէ արզ օլունտուղու մուգատտէմա եազմըշ օլաուղումուզ պիւտճէնին իրատէյի Սէնիյէսի չերէֆուտուր էյլէտիլի իչիտիմիշ տիր:

— Յէրսատէթ Բուսիա սէֆիրի բրէնս Լոպանօֆրն Լօնտրա սէ-ֆարէթինէ թային օլունտուղու վէ ֆագաթ իքի պուչուք այ գա-տար տահա Յէրսատէթ սէֆա-րէթինտէ գալաճաղը մէսմու տըր:

— Բրէնս Միլան՝ եարընքի բա-զար կիւնիւ Նիշանէն Պէլկրատա ավտէթ իտէճէք, վէ Պուլկարիս-թան բրէնսի տախի հոկտեմբե-րին 3 իւնճիւ կիւնիւ Պէլկրատա մուվասսէլէթ իտէճէք իմիշ:

—Ինկիլթէրրա թէպլասընտան Մ. Մէնդլին վէ Մ. Ուիդ դամ-վօգաթլար Պուլկարիսթանտա վէ Շարգի Բումէլիտէ պուլունան Եա-հուտիլէրին ահվալինի թահգիգ իթթիգալէրինտէն, իթթիհատը Մուսէվի ճէմիյէթինէ պու պապ-տէ պիր բարօրթօ իմա իտէճէք-էր իմիշ:

—Պուլկարիսթան մէարիֆ նա-զըրընրն թանզիմ իյլէլտիկի պիր լայիհա միւֆիպինճէ, Պուլկարիս-թան Պուլկարլարը իչիւն թահսի-լի՝ մէճպուրի վէ մէճճանէն օլա-ճաղը, վէֆէհեր գազանրն՝ ինհիյա-ճաթը մահալիյէեէ քեաֆի մէք-թէպլերին թէէսիս վէ իտարէսի-նէ մէճպուր օլաճաղլարը միսիլ-լիւ, հիւքիւմէթ տախի հէր մէր-քէզտէ իքինճի տէրէճէտէ մէք-թէպլէր վէ չէհրիլբաշ մէքտա-թիպի ալիյէ իլէ թիհարէթ մէք-թէպլերի վէ պիր Ցարիւլ Ֆիւնուն վէ իքի լէ՝ վէ ուլումը իլա-հիյէեէ (ասասուածաբանութիւն) մախսուս մէտրէթ մէքթէպ քիւ-շատ իթմէեէ թէեհրիա իտէյօր:

—Բրէնս Լոպանօֆ Լիվատիայա ազիմէթինատ, Զար հազրէթէրի՝ տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ Բուսիա պէյնինտէ մէվճուտ պուլունան միւնասէպաթը ասասանէնին պիր գաթ տահա թէէքիտի իչիւն միւ-շարիլէյհէ պալը թէնպիհաթ ի-թա իյլէտիյինի Սանդարդ կազէթա-սը եազըեօր:

— Մ. Զարիֆի վէ շիւրէքեասը պանգասընրն կէչէն սէնէ պիլան-չսուս թանզիմ օլունմուշ, վէ թէ-մէթթիւ 900 պին լիրայա պալիղ օլմուշ, վէ պու շիրքէթին խրա-մէթինտէ պուլունան պէօյիւք մէ-մուրլարա թէմէթթիւտէն հիսսէ վէրիլմէք ատէթը գատիմէսին-էն օլաուղունտան, իչպու մէ-մուրլարրն հիսսէսինէ պիրեր մէպ-ղաղ քիւլի վէ հաթթա պիրինէ օն պին լիրա իսապէթ իյէմիշ օլաու-ղու ըրիվայէթ օլունուր:

(ՃԵԷՎԵՏ ՀՈԼՄՍ)

—Շերանտա պիր քէօրիւն թարբա-սընա պիր թագրմ Ադրապ էշգը-յասը թէսայութ իթմէքլէ, իւ-դերերինէ կէօնտերիլէն պիր պէօ-լիւք սիմարիյէ տախի մուխալէ-ֆէթթ իթթիրիլերինտէն, էշգըյա-տէն սէքիզ թանէսի դաթլ օլու-նուպ, պագը գարանրընն խայը մէսաֆէ թաադիպ օլունտուղու-նու, վէ էշգըյասի մերգուսմէնին պիր իքի եիւզ բատտէսինատ պու-լունտուղունու Տէմէտ կազէթասը եազըյօր:

—Պու սէնէ Գրպրբասա զախի-բէնին գըլէթինտէն Նաչի, խա-բիճատէն զախիրէ ճէլալինէ լիւզում կէօրիւմիշ տիր:

—Սաթանանը Սէնիյէնին Էվ-բրա տէվլէթլերինէզտինտէ պու-լունան սիֆէրասընճա պիր թէ-պէտիլ վէ պէճայիշ վուգուա կէմէսի բէք միւհիմմիլ օլտու-ղունու Թէրճիմանը Հաֆըզ՝ ալորը-զը մայիսմաթ իւզերինէ պէյան ի-տէյօր:

—Պուլկարիսթանրն Յէրսատ-էթ գաբու քէթխիտասը Մ. Զանդօվ Յէրսատէթէ վասլ օլ-մուշ տըր:

—Եահուտիլէրին Զօրապ վէ Գաֆէշ պայրամը հուլուլ իյլէմէ-սինն մէպնի, խախամ պայր հաղ-բէթէրինին Ադալիյէ նէզարէթինէ վուրու պուլան ինհասը իւզերինէ եահուտի մահպուսսինին սիպիլ-էրի թախլիյէ օլունմուշ տուր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Խաթրիգ Ամեն. Ներսէս Ս. հազ-բէթիլերի, գամիսէրէր հազարա-թընը Մուշա կէթմիքլերի էս-նարտատ Մուշ վանահայրըՄամբ-րէ Եպիսկոպոսին օրատա պու-լունմասը էլղէմ օլտուղունտան պահպա, մուհաքէմէսինին սիւ-բաթը թէսվիյէ վէ բուլթէթինի վա-նօրէյց խորհուրդա թավսիյէ իթ-միշ տիր:

—

Ամն. Խրիմեան Սրբազան հազ-բէթերինին սէքիզ օն կիւնէ գա-տարվարագա վանքընա աղիմէթ իսէեեր մէսմուիմիզ օլմուշ տըր:

—

Օսմանիատա քեարին Անարատ Յղումին քիլիսէսինին բէնճէն-պիհկիւնիւ Անթիհասունսիթլեր-ենկիլ իսթիրատտ Հասուն Է-ֆենի հազրէթլերինէ իատէ օլ-տուրնտան տօլայը, եէվմի մէզ-քիւտէ պիր խայլի Անթիհասու-նիպլեր, պէրապէրլերինտէ թաֆ-ֆէլինիա տախի պուլունտուղու հատ; Պապը Ալիյէ ազիմէթ ի-տէէ, քէնտիլերինէ պէհէմէհալ պի բաթրիգ նասապ, վէ բաթ-բիս նասապ օրէճայա գատար պի վէքեաքատ մէսհիւբ ի-թթը զանը քա տէվլէթլու ֆեսամէթլու Պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլերինէ խաթիտա իլլէմիշ, վէմէզուսմանրն իչպու իսթիտա-սրթէքերի սահիյէ իլէ ատիյէ նէպարթինէ հէվալէ պուլրուլ-մուշ տուր: Ֆագաթ պարատտ մահարեր Սամանթիա քիլիսէսի-նին թէպլիմինտէ, տիւնքի նիւս-խեիտատ հէր նէվ գատար մու-խալիֆէթ օլունմուշ տէյիւ եազ-մէք իէք տէ, մուտխաբէն ալ-արընըզ մալիւմաթա կէօրէ, տէ-բունիտ պուլունան ժամկոչ գաբալարը աշմատրընտան, պիր իքի ուշաբ տուվարտան ամ-լայրա վէ գաբալար աչրընպ քիլիսէի մէզքիւր պէօյէճէ թէս-լիմ ատնմուշ օլմաղա, մինլէթի-միզ Անթիհասունիսթլերի տախի տիւն սապահ սաաթ 4 բատտէ-լերինտէ Պէյ օղլունտա վագը Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինին տէ պէօյէճէ ալընմասը գայրը-նա տիւշերէք պունուն իչիւն քիլիսէի մէզքիւր տերունինտէ պուլունան 15—20 քիչի, տերա-գապգամանալարը չէքմէեէպաշ-լայրլ, տուրմազսըզն չալտրգալ-ըրընտան տօլայը, կէլէն կէչէն ա-հալի իլէ իչիտէնլեր օրայա գօշ-մուշ, վէ պու սուրէթլէ, պիթթապ միլելը միւխթէլիֆէ տախի օլտու-ղու հալտէ, պիր գաչ եիւզ քի-չի գատար էհալի պիրիքմիշ տիր:

Գամբանալար իսէ սաաթ ալ-ԸԼԸՅԱ գատար միւթէմատիյէն չա-լընմագտա օլտուղունտան, քէյ-ֆիյէթ Զուգուր Զէշմէ եիւզ պա-չԸՐԸ թարաֆընտան զտպիթիյէ նա-ղրրը Հաֆըզ բաշա (քի օ արա սէլամըզգ ալայընտա պուլունմագ-տա իսի) վէ Պէյօղլու միւթէ-սարրքը Պահրի պէյ, էֆէնտի հա-գարաթընա իտապէր վերիլէրէք, բաշաբ միւշարիյէ յհ իլէ միւթէ-սարրքի՝ պէյ, տերագապ քիլիսէյէ պիլ ագիսէ իչէրիյէ կիրմիշ վէ քէյֆիյէթի պիլ սիվալ. Հասուն էֆենտի թարաֆընտան քիլիսէ-նին ալընմամասը իչիւն գալա-պալրըն թէճէմմիւ իյլէմիշ օլ-տուղունու անլատրգալարընտա, նաղրը բաշա հազրէթլերի գամ-բանանրն արթրգ չալընմամասընը էմր իթմիշ, վէ քիլիսէնին իսէ Հասուն էֆ. թարաֆընա իթա օ-ԼԸՆՄԱՍԸՆԱ տայիր քէնտիլերինէ ասլա պիր էմր օլմասընրը պէյան իթմիշ, վէ Պահրի պէյ էֆ. տա-խի՝ քիլիսէյէ հիւճում օլունա-մայաճաղընա, վէ հիւճում վու-գու պուլուր իսէ զապթիյէ մա-րիթթիյէ մուխալէֆէթ իտէճէ-կինէ էհալիյի թէէմին իտէրէք, քիլիսէնին գաբուսընը աչարրրպ 40 գատար զապթիյէ նէֆէրաթը պէքլէթմիշ տիր. քէզալիք կէճէ տա-խի պու սապահ գատար քիլիսէ-նին էթրաֆընը զապթիյէ պէքլէ-միշ վէ զապթիյէ նագրրը բաշա հազրէթլերի տախի տիւն կիճէ սաաթ իչէ գատար Գալաթա Սէ-բայը միւթէսարրքիլըղընտա պու-լունմուշ տուր:

Տիւնքի կիւն Օրթաքէյատէ տա-խի երնէ քիլիսէ հագգընտա պէօյէ պիր վուգուաթ վագը օլ-մուշ տէյու իչիտիրմիշ իսէ տէ, պունուն ասլ օլմասրը իյլէ-տիկիմիզ թահգրգաթը մէվսուգ-տէն միւսթէպան տըր: Իլէրուտէ պալատէ մուհարբեր վուգուաթ հագգընտա մալիւմաթը. մէվսու-գէ վէ մուֆասսալէյէ տէսթրէս օլտուղումուզտա, կազէթամիզդա տերճ իտէճէկիմիզի վատ իտէրիրը:

—

Պու սապահ սաաթ 4 բատ-տէլերինտէ միլլէթիմիզ Անթիհա-սունսիսթլերինտէն պաղը բէհա-պին, պիր գաչ գեվաթ իլէ Պա-պը Ալիյէ ազիմէթ իտուպ, օրատա 50-60 քիչի գատար թօբլանմըշ, վէ իչէրինտէ 15—20 գատար գատրն պուլունմուշ տուր: Իչիթտիկիմիզէ նաղարէն, բիւթպէթլու Հասուն էֆ. հազրէթլերինէ իատէ գըլընմըշ օլան քիլիսէլեր հագգընտա բրօ-թէսթօ իյլէմէք իչիւն իմիշ: Պու-նա տայիր իմա օլունան ճէվապը իլերուտէ պիլտիրէճէյիզ:

—

Գէօյիւքտէրէտէ Մըսրրը Օննիկ պէյ էֆ. հազրէթլերինին պաղչէ-սինտէ Ադրարատեան ընկերութիւն իչիւն եարընքի բաղար կէճէսի վերիլէճէկի մուսամմէմ օլան պա-լօ, հանրան պօղուգլուղու վէ սերինիկի սեպեպտէն Դաչի, սեպ-տեմբերին 23 իւնճիւ կէլէճէք բա-զար կիւնինէ թէէխիր օլունմուշ տուր:

—

Գէյ օղլու գապրիսթանը պիր վագթանտ պէրու պէյհուտէ տուրմագտա օլուպ, պունտան խսթիֆատէ իթմէք իւզրէ մէվգիի մէզքիւր իւզերինտէ ադարէթլեր եարբրարագ, կիճէյի կիւնանիւզլի պիր տէ մէքթէպ թէէսիս օլունա պիլտիրկինի, վէ զաթէն պէօյէ պիր թասավվուր իչիւն հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն էմր ու մուվաֆագաթ վերիլմիշ օլաուղունու Ռուսում խորհուրդ տէրբիչի նա-զար խաբէք, պու պապտէ վարչութիւնա պիր թէբլիգ արզ իթմիշ, վէ սերմայէտարար պուլուպ ինչաաթմէզքիւրեեէ թէչէպպիւս իթմէք իչիւն միւսաատ թալէպ իյլէմիշ տիր:

—

Ռուսումական խորհուրդ պու արա պաղը մէսաիլի միհիմմէի իլմիյէ իլէ իյմիրալ իտէրէք, պունլարըն պաչրճասը կեդրոնական վարժարանրն (մէքթէպը մէր-քէզի) քիւշատը մէսէլէսի պու-լունմուշ, վէ պունուն լայէհասը վարչութիւնա թագտիմ օլուն-մուշ տուր:

Պու լայէհա մուճիպինճէ, զա-թէն թահսիլ վէ թէրպիյէ իչիւն բաթրիգխանէպիւտճէսինտէ պու-լունան էլլի պին զրչ. իւզերինէ չակիրտանրն վէրտիկի իւճրէթթ վէ իանաթը սարէ տախի զամմ օ-լունարագ գայրթատաքի կեդ-րոնական վարժարան քիւշատ օ-ԼՈՒՆՃԱԳ, վէ պու մէքթէպտէ մէճճանէն թահսիլի իլմ իտէն թալէպէ՝ մէքթէպտէ պուլուն-տուգլարը միւտատէին իքի միլի միւտատէ եա Սթամպօլոս եախսու թաշրարարտա միլլէթ մէքթէպլէ-րինտէ միւթէտիլ մաաշլա հօճալրգ իտէճէքլերտիրիքէզալիք մէքթէպը մէգզուրտէ իբժալը թահսիլ իթմիշ օլան թալէպէտէն, իքի սէնէտէ պիր, պէշ թալէպէ հօճալրգ իլ-մինի թահսիլ իչիւն էվրօպայա կէօնտէրիլճէճէք վէ պունլար ավ-տէթլերինտէ կէրէք կեդրոնական վարժարանա վէ կէրէք էրզ-բատտա իմար իթմիքլերի միւտ-տէթին իքի դաթը երինէ միւթէ-տիլ մաաշլա միլլէթ մէքթէպլէ-րինտէ մուալիմլիք իտէճէքլէր տիր:

Մէղքիւր լայէհատա պու մէք-թէպ հագգընտա տահա պաղը գարարլար վէ թէբլիգներ միւն-տերիճ օլուպ, էզճիւմլէ մէքթէ-պը մէգքիւր հօճալարը Յէրսատ-էթթ հօճալարընրն ահվալինի մա-նէն իսլահ իչիւն պիր գօմիթէ թէշքիլ իտէճէք, վէ պու պապտէ պաղը թէսապիրլեր իթթիխաղ իյ-լէյէճէք տիր:

—

Տիյարպէքիրտէն ալարղըմըզ սօն մէքթուպլար, առաջնորդ մէսէ-լէսինին հէնուզ թէսքին օլմամըշ օլաուղունու, վէ առաջնորդուն ճէպրէն աղ խորմէսի իւզերինէ էհալինին բէք մէյուս պուլուն-տուղունու իշար իլէ, միւշարի-լէյհ առաջնորդուն հէր վագթի էհալինին հուգուգունու գահ-բամանէ վրգայէ իթթիկի իչիւն էհալի թարաֆընտան տայմա ա-բանմագտա վէ արզու իտիմէք-տէ օլաուղունու պէեան իթմէք-տէ տիրլեր:

—

Մըսրրտան թարաֆըմըզա վա-բիտ օլան մէքթուպլարրն մալիւ-նէ նաղարէն, մահալը մէգքիւր միլլէթտաշրարրմըզ արասընտա մէվճուտ օլան գիյլ ու գալ էլան տէվամ իթմէքտէ, վէ առաջնորդ-ալէյհինտէ պուլունան ֆիրգա-նրն մումայիլէյհ իլէ ուզլաշմասը միմքինսիզ կէօրիւնմէքտէ տիր:

Մուխալիֆ ֆիրգա՝ միֆէթ-թիշլն պիր ան էվվէլ վիւրուտու-նէ մունթազըր օլուպ, մալիւմ օլտուղու վէճհլէ տախի գէր. Մը-կըրեան Հայր չարշամպա կիւնիւ մահալը մէգքիւրէ միւթէլիճճի-հէն պուրատան հարէքէթ իթմիշ, վէ կէլէճէք սալը կիւնիւ մուվա-սելէթի մէմուլ պուլունմուշ տըր: Ումարըզ քի միւֆէթթիշի մու-մայիյէյհ մէսելէսի քէմալը հագ-գանիյէյէ թահգիգ ու թէսվի-յէ իսէր, վէ Սահմանադրութիւնը պիլ իճրա ասայիշի իտատ էյլեր:

ԻԹԹԻՖԱԳԸ ՏԱԽԻԼԻ

—

Պունտան Եվվէլ Մէմալիքի Օսմանիյէնին պիր թագըմ իտարաթը մուխթարիյէյէ թագսիմի իլէ, հեր պիր գավմ վէ միլլեթէ հուրրիյէթը լազըմէ վերիլիպ, հուգուգ-լարընը թէէմին օլունմասը, վէ պու վեճհ իլէ ճիւմլէսինին պիր տարէի իթթիֆագ վէ իթթիհատա ալընմասը իլէ, տեվվէթին էասսը թէէքիտ վէ իսթիգպալի թէէմին օլունմագ լիւզումունու պիր գաչ պէնտ իլէ պէեան վէ իսպաթ, վէ պու ուսուլուն գապուլինի տեվվէթէ խալիսանէթավսիյէ իթմիշ իտիք։

Պիզճէ պու ուսուլտեվվէթը Օսմանիյէնին սէլամէթի իչիւն չարէի միւնֆէրիտ օլուպ, պունտան պաշգա հիչ պիր սուրէթլէ թէէմինի իսթիգպալ իթմէք միւմքին օլամայաճաղը ֆիքրինտէ պուլունտուզմունտան, վէ պու ուսուլու իսկ, Շարդ ագվամընը ըրիֆահ վէ թէրագգըսընա նէ գատար էլվիրիշլի կէօրիյօր իսկէ, տեվվէթը Օսմանիյէ իսթիգպալինի թէէմին իթմէք խուսուսունտա տախի օ գատար սաղլամ պիր թէպպը կէօրիյիմիւզտէն, պունու հեր վագըթ թավսիյէ իթմէքտէն կէրի տուրամայըզ, վէ միւնասպէթ տիւշտիւքճէ, պու պահարուճու իթմէքտէն չէքինմէյիզ. չինքի եալընըզ էվլաը վաթընը տէյիլ, Շարգը թէրագգը վէ սաատէթինի արզու իտէնլէրտէն հիչ քիմսէնին պու պահատան օսանճ կէթիրմէսինի մէմուլ իթմէյիզ։

Պու կիւնքի կիւնտէ ումում ալէմին կաղթալարը՝ Ալէմանեա իլէ Ավսթրիա պէյնինտէ ադտ օլունմադտա պուլունան իթթիֆագատան պահս իտէյօրլար։ Բօլթիդա ալէմինտէ էն պէօյիւք բոլլարը օյնամագտա պուլունան պէօյլէ իքի պէօյիւք տեվվէթին իթթիֆագը՝ հագիգաթէն բոլթիգա ալէմինի թիթրէտեճէք, վէ ահվալը հաղըրէյի տէյիշթիրէպիլէճէք պիր չէյ տիր։ Խուսուսի իլէ քի, պու իթթիֆագ եալընըզ պու իքի տեվվէթ պէյնինտէ գալմայըզ, սայիր տեվվէթլէրէ տոզրու շիւպէլէրի տախի օլաճագ տիր։

Մալիւմ տիր քի, պիր զէլզէլէ վուգու�ինտէ՝ սաղլամ պինալարա պիր չէյ օլմայըզ, չիւրիւք օլանլար եըգըլըր։ Պինէն ալէյհ միւթէզարրուր օլմագ խսթէմէյէնլէր՝ քէնտի պինալարընը սաղլամ պիր հալէ գօմալը տըրլար։

Պու իթթիֆագ պիզիմ հուտուտումուզտա վէ պէզիմ իլէ միւնասէպաթը պուլունան տեվվէթլէր պէյնինտէ օլույօր, վէ մագսէտինին տէ Շարգա միւթէալլիգ օլտուղու սէօյլէնիյօր։ Պու հալտէ պու իթթիֆագը բոլթիգա ալէմինէ իյրա խտէճէյի զէլզէլէ էն զիյատէ պիզի սալատաճագ տըր, վէ պիզ ճիւմլէտէն զիյատէ երգըլըպ տիւշմէք թէհլիքէսինտէ պուլունաճաղըզ։

Պու թէհլիքէտէն գուրթուլմագ իչիւն, խարիճտէն իմտատ պէքլէմէք պէյհուտտէ տիր. չինքի թէմելլերի չիւրիւք օլան պիր պինանը, տիշարըտան տիրէքլէր իլէ տուրտուրումասը միւշքիլ օլտուգտան գաշգա, տուրտուրուլտուղու հալտէ տախի մուվագգաթ պիր սուրէթլէ տուրտուրուլուպ, իսթիգպալ իչիւն էմնիյէթ օլունմագ։

Տեվվէթը Օսմանիյէ պու սըրատա իքի թարիգտէն պիրինի թուրմանա մէճպուր տուր. եա Ալսթրիանը թէքլիֆ իթմէքտէ օլտուղու իթթիֆագը գապուլ իտուպ, Ալսթրիա, Ալէմանիա վէ Ինկիլթէրրա իլէ պէրապէր Ռուսիայա գարշը տուրմագ վէ եախսա պու իչ տեվվէթին իթթիֆագընա գարշը՝ Ռուսիա վէ Ֆըրանսա իլէ վէ սայիր քիւչիւք տեվվէթլէր իլէ իթթիֆագ իթմէք։

Լաքին՝ տեվվէթը Օսմանիյէ չիմտիքի հալինտէ պուլունուր իսկ, պու իքի թարիգին հիչ պիրի քէնտիսինի գուրթարամագ, չիւնքի տախիլ օլաճաղը իթթիֆագ սայէսինտէ օ պիր թագըմտան գուրթուլա պիլէ, միւթէֆիգլէրինին հիյլէլէրինտէն գուրթուլամագ, վէ պունլարընը տօոթանէ իճրա իտէճէքլէրի նուֆուզտան, տիւշմէնլէրինին խուսուսմէթինտէն զիյատէ միւթէզարուր օլուր։

Պինէն՝ ալէյհ միւթէֆիգլէրինին իթթիֆագընտան իսթիֆատէ իտիւպ, նուֆուզլարընտան գօրգմամագ վէ տիւշմէնլէրինին թէճավուզունտան տախի էմին օլմագ իչիւն տեվվէթը Օսմանիյէ քէնտինի թագվիյէ իթմէլի, վէ գօմշուլարը իլէ իթթիֆագ իթմէզտէն էվվէլ, թէպասը պուլունան ՞ագվամը միւթէլիֆէյի պիր նոգթաի իթթիհատ վէ իթթիֆագա ճէմ իտերէք, քէնտիլէրինի մէճմուն իթմէլի, վէլհասըլ խարիճի պիր իթթիֆագտան էվվէլ՝ տախիի պիր իթթիֆագ վիւճուտէ կէթիրմէյէ չալըշմալը տըր։

Կերէք Ռումէլինտէ վէ կերէք Անատօլուտա սաքին պուլունան գավմարը քէնտի հուգուգը թապիիյէլերինէ վէ միւսավաթը թամէմէյէ նայիլ օլմայլար իսկ, վէ էօնլերինտէ ըրիֆահ վէ թէրագգը եօլունուն աչըլտըգընը կէօրմէզլէր իսկ, միւթէֆիգլերին նուֆուզունա վէ տիւշմէնլերին տէսահսինէ մէյլան իտիւպ, տայիմա պիր համի արամայա մէճպուր օլաճագ, վէ սայիր տեվվէթլէր քէնտի մագսէտլերինի իճրա իտէպիլմէք իչիւն, պունլարընն հալինի վէսիլէ իթթիխաղ իտէճէքլէր տիր։

Եինէ թէքրար իտէրիզ քի, տեվվէթը Օսմանիյէ խարիճի թէճավուզտան վէ էնթրիգալարտան գօրգմայըզ, իսթիգպալինի թէէմին իտէպիլմէք իչիւն, քէնտի ահվալը տախիլիյէսինի թանզիմ իտիւպ, ումում թէպասը պէյնինտէ պիր իթթիֆագ վէ իթթիհատա հասըլ իթմէյէ չալըշմալը տըր։

Պունուն հեր վագրթ լիւզում վէ ֆահտէսի տերքեար իսկ տէ, պու սըրատա՝ եօգարըտա գիւբր օլունան իթթիֆագընը բոլթիգա տէնիզինի պիր պէօյիւք ֆուրթունայա ուղրատաճաղը անլաշըմագտա, վէ պու ֆուրթունընը էն զիյատէ տեվվէթը Օսմանիյէյէ տօգունաճաղը անլաշըրզընտան, պու սըրատա հեր վագրթտան զիյատէ, սէֆինէի տեվվէթին եէլքենլերի, տիրքիլերի, հեր թարաֆը սաղլամաշըրըմագ իգթիզա իտէր։

Պու իսկ անճագ էօթէէտէն պէրու թավսիյէ իթմէքտէ օլտուղումուզ թարիգ իլէ, եանի հեր մէմլեքէթ վէ հեր գավմ իչիւն մուխթարիյէթը իտարէ ուսուլինին գապուլի իլէ միւքին օլապիլիր։

Տեվվէթ՝ Ռումէլի գրթասընը, եհալինին ճինսիյէթի իթիպարը իլէ իւչ տէօրթ իտարէի մուխթարէյէ թապսիմ իթմէյի հալտէ, պունլարընն հեր պիրինտէքի եհալի, հուրրիյէթը մաթլուպէ վէ հուգուգը թապիիյէլերինի պուլուպ հալլերինտէն մէճմուն օլաճագլարընտան, նէ Ալսթրիա վէ նէ Ռուսիայա մէյլան իթմէյէ մէճպուր օլուրլար, վէ պու իքի տեվվէթին հիչ պիրի՝ Ռումէլինտէ թէճավուզ վէ իսթիլայա միւգթէմիր օլամագ. չիւնքի պու տեվվէթլէր տօսթլուգ վէ եա տիւշմանլիգ սըֆաթը իլէ միւտախէլէ իթմէյէ վէսիլէ պուլամայաճաղլարը կիպի, թէճավուզ վուգուը թագտիրինտէ տախի, թէճավուզուն վուգու պուլաճաղը մահալ եհալիսի տէ, տեվվէթին ասքերի իլէ պէրապէր մուգավէմէթ իտէճէք, վէ պու եէրլէր մուխթարիյէթէ նայիլ օլուպ կիւզել իտարէ օլունտուգլարը հալտէ, հեր պիրի օլտուգճա պիր գուվվէի մալիյէ վէ ասքէրիյէյէ մալիք օլաճագ տըր։

Պունա պիր տէլիլ վէ միսալ արանըլըր իսկ. Շարգի Ռումէլի կէօզիսմիզիճն էօնիւնտէ տուրույօր։ Պու էյալէթ հարպ վէ իսթիլլտան խարապ օլուպ քիւլէ տէօնմիւշ, էհալիսինին պիր գրսմը ազիմի էօթէյէ պէրիյէ հիճրէթ իտուպ մէմլեքէթ պօշ գալմըշ։ Վէ պու գարըշըղլըգտան տօյայը արազի պիհագգրն իշլէնմէյիպ, ումումի օլան գուրագլըգ տախի մալիսմ իքէն, եինէ պու էյալէթին պու սէնէքի մահսուլաթը տոզրուտան տոզրույա հիւքիւմէթի Օսմանիյէ թարաֆընտան իտարէ օ.ունուր իքէն, վէրտիյէ մահսուլաթընն իքի միսլինտէն զիյատէ օլմուշ։

Քէզալիք պու էյալէթին պունտան եվվէլ եալընըզ էհալիի իսլամիյէսի ասքէրէ ալընտըզը հալտէ, շիմտի եալընըզ խրիսթիյան էհալիտէն մեմլեքէթի միւտաֆտա իթմէնէ միւգթէտիր միւքէմմէլ պիր ասքէրի վար տըր։

Իշթէ պու էյալէթտէ պու զէմանա կէլինճէճէ գատար ալընան մահսուլաթ վէ ասքէրին պիր միսլի վէ պէյքի տահա զիյատէսի զայպ օլմագտա պուլունմուշ օլտուղու կիպի, շիմտիքի հալտէ տախի տօղրուտան տօղրույա իտարէ օլունան մեմլեքէթլերին քիւլլի պիր գուվվէի մալիյէ վէ ասքէրիյէսի զայպ օլմագտա տըր։

Տեվվէթ հեր մեմլեքէթտէն շիմտի ալտըղը վարիտաթ վէ ասքէրի տայիմա ալմագ միւրատ իթմէսէ պիպէ, եինէ իտարէի մուխթարէ պու մեմլեքէթլերի օնիսպէթտէ պիր գուվվէի մալիյէ վէ ասքէրիյէճէ մալիք իտէպիիր քի, պու գուվվէի մալիյէ մեմլեքէթին ըրիֆահ վէ թէրագգըսը, վէ օ գուվվէի ասքէրիյէ՝ միւտաֆտա վէ մուհաֆըզահ ասայիշի ուղրունտա սարֆ օլունուր իսկ, տեվվէթ բոլթիդաճա գաղանաճաղընտան մատտա, մալիք վէ ասքէրիյէճէ տախի բէք չօգ գազանըպ, հիչ պիր չէյտէն գորգմայաճագ պիր հալ քէսպ իտէր։

Ռումէլի հագգընտա պէեան իթտիյիմիզ պու հալ՝ Անատօլուտա տախի ճարի տիր։ Օրատա տախի Ռուսիա վէ ինկիլթէրրանընն նուֆուզունա գարշը պիր գուվվէթ հասըլ իթմէք իչիւն, պու պէեան իթմէքտէ օլտուղումուզ թէսպիրատէն պաշգա չարէ եօգ տըր։

Պազը արգատաչարբիրը՝ օէվլէթին էճնէպիլէր իլէ իթթիհատ իտիւպ, թէպասընը էզմէքչիքը սագիմինտէն պիր վէհ իլէ վագ կէչէմէյօրլար։ Էզ ճիւմ Ֆ-ֆ Պ-ֆ կաղթասը՝ տեվվէթը Օսմանիյէնին Ալնավուտարա տարշը Եունան իլէ իթթիֆագ թմէսինի թավսիյէ իտէյօր. հապուքի, Եունան՝ տեվվէթը Օսմանիյէտէն պիր գաչ էյալէթ վէպիր գաչ միլեօն թէպասա իսթէմքտէ օլտուղու հալտէ, Ալնավուտար՝ տեվվէթը Օսմանիյէնին թապիյէթի ալթընտա եաշամագ չարթը իլէ, հուգուգը թապիիյէլերինէ վէ մուխթարիյէթը իտարէյէ ալել օլմագտան պաշգա պիր էյ իսթէմէյօրլար։

Տեվվէթը Օսմանիյէ եալընըզ Ալնավուտարա տէյիլ, Ռումելան թէպասընա տախի պէրլէ պիր մուխթարիյէթ վէրիպ, քնտիլերինի Եունանա մէյլ իթմէէ միւհթաճ պըրագմասա, քէնտի մէնաֆիինէ տահա զիյատ խրտէթ իթմիշ օլուր։

Ֆ-ֆ Պ-ֆ, տեվվէթը Օսմանիյէնին՝ Եունանըն իթթիֆագլիլէ, Ալսթրիանընն Սէլանիկ տոզրու ինմէսինէ մանի օլամիր իթիգատընտա տըր։ Տօրուսու պիր միլեօն նուֆուսու օլն պիր տեվվէթին մուավէնէթի սպէսինտէ, Ալսթրիա կիպի պիր տեվվէլէթէ գարշը տուրապիմէյի թէսավվուր իթմէք բէք կիւչլինէճէք պիր չէյ տիր։

Մեդքիւր կաղէթա տէյօր քի, տեվվէթը Օսմանիյէ Եունան իլէ միւթէֆիգ օլտուղու հալտէ, Մակէդոնիանընն էքսէրը էհալիսի Ռումելիա օլտուղունտան, օնպար տախի Ալսթրիա ասքէրինէ մուգավէմէթ իտէճէքլէր տիր։ Մակէդոնիատա Ռումելիա հիչ հիւքմինտէ օլուպ, էքսէրիյէթ Պուլկարլաո իլէ Արնավուտարատա պուլունտուղու չէօյլէ տուրսուն, էքսէրիյէթ Ռումելիատա օլսա պիրէ, պու Ռումելի տեվվէթը Օսմանիյէնին իտարէսինտէն մէճմուն օլտուգլարը, վէ եախսա Եունան իլէ պիրլէշմէք իմտինտէ պուլունտուգլարը հալտէ, Ալսթրիայա գարշը տուրապիրլեր. աքսի թագտիրինտէ՝ Ալսթրիայը քէմալը մէճմունիյէթլէ գապուլ իտէճէքլերինտէ չիւպհէ եօգ տըր։ Հալ պու. քի Մակէդոնիանընն՝ մէֆբուզ օլան Ռումելիայէթի Եունան իլէ պիրլէշմէք իմտիտի իլէ գարշը տուրուրլար իսկ, տեվվէթը Օսմանիյէ պունտան պիր չէյ գաղանմըշ օլմաղ. տեվվէթը Օսմանիյէնին իտարէսինտէն մէճմուն օլմագ իչիւն տէ, պիրիմ թավսիյէ իթմէքտէ օլտուղումուզ թէսպիրին իճրասը լազըմ։

Էյհասըլ, տեվվէթը Օսմանիյէ իչիւն պու թէսպիրատէն պաշգա չարէ վէ քէնտի թէպասընտան սաղլամ միւթէֆիգ եօգ տուր։

Տիւնքի բօսթա իլէ ալտըղըմըզ էվրօբա զազէթալարընտան, հավատիսաթը աթիյէյի նազլէն տէրճ իտէրիզ։

—

ԱՖՂԱՆԻՍԹԱՆ

—

Հալատիրը բեռնէ.

Հինտիսթան գայմագամը Լօրտ Լիթթընտան.

Սիմլա 17 սեպտ.

Ժէնէրալ Ցօրէն Լունտի քօթտան (Աֆղանիսթան) սեպտ. 15 թարիխիյէ պանա ամիտէքի թէլեկրաֆը չէքիյօր։

Քեապիլ վագտասընտա պին պաչը Գավկնարի վէ սահր ինկիլզ զապտիանը իլէ պէրապէր պուլունմուշ օլան Թիմուր իմինտէ պիր եէրլի ասքէր պուրայա կելիպ, վագտայը մէզքիւրէ հագգընտա, պանա մալիւմանը ատթիյէյի վերտի։

Սեպտ. ինՅինճի կիւնիւ, սապահլայրն ստամ 2 բատտէլերինտէ, պիր գաչ արայ Աֆղան ասքերի, մաաչլարընը ալմագ իչիւն Պալա–Հիսար էօնիւնտէ թէճէմմիւ իմմիշ իտիլէր։ Ցավուտ Շահ ասքերի մէրգումէեէ թէտախիւլտէ գալան մաաչլարընտան պիր մաաչ վերտի, ֆագաթ ասքերէր իքի մաաչ վերիլմէսինի թալեպ իթտիլեր, վէ մուվաֆագաթ օլունմատըղընը կէօրտիքտէ իսեան չըգարտըլար։

Ասքէրլեր ինկիլզ սէֆարէթխանէսինին գուրպինտէ պուլունմագտա իտիլեր։ (Ինկիլզ սէֆարէթխանէսի վէ Էմիր Եագուպ խանըն սէրայը, Պալա–Հիսար թապիր օլունան տայրէնին իչերիսինտէ տիրլեր, վէ սէֆարէթխանէ, սարայտան կէօրիլիր։) Ասքէրլերտէն պիրիսի աբանըզ պաղրարագ տէտի քի. «Լավվէլ ինկիլզ սէֆիրինի վէ պատէհու Էմիրի գաթլ իտէլիմ։» Պունուն իւզերինէ ասըլար սէֆարէթխանէնին հավիսինէ հիճում իթտիլեր, վէ իսրամէթքարլար իւզերինէ տօրու կիպի թաչ եաղտըրըրլար։ Ինկիլզ ասքէրլերի, սէֆարէթխանէնին իչերիսինտէ պուլունմագտա օլան զապթիյերինին էմրինէ պէքլէմէքսիզին ամէջ իթտիլեր։

Ասըլար սիլահ պուլմագ իչիւն չէքիլտիլեր կիթտիլեր, վէ անճագ պիր չարեէք սաամ սօնրա ալտէթ իթտիլեր։ Ինկիլզ զապթիլերի չու ֆուրսաթտան իսթիֆատէ իտէրէք ֆիրար իտէպկիրլեր իտի։ Աֆղան ասքէրլերի ավտէթ իթտիքտէ, սէֆարէթխանէյի թահթը մուհասէրէյէ ալտըլար։ Ասըլար սէֆարէթխանէնին տամընա հիւքմ իտէն պիր մէվգի թուտմըշ օլտուգլարընտան, թահթը մուհասէրէտէ պուլունան Ինկիլիզլեր վէ օնլար իլէ պէրապէր պուլունան հինտլիլեր իւզերինէ գուրշուն եաղտըրըրլարար. աֆղանլեթխանէնին ատէմլերի տէ բէնչէրելերին արզ ասընա սըզընարագաթէշ իթտիլեր։ Սաամ տէօրթտէ չէհրին ահալիսի ասըլար իլէ պիրլէշտի, վէ մուհարէպէ տեվամ իթմէքտէ պուլունտու։

Սաամ եէտիտէ պինպաշը Գավկնարի անընտան գուրշուն իլէ խաֆիֆճէ եարալանը։ Սըր Դավկնարինին մուավինի Մր. ճէնքինս, Էմիրէ պիր մէքթուպ եաղմասընը ըճճա իթմէք իւզրէ Մունշիի չաղըրաը իսկ տէ, պու ատէմ գօրգուսունտան հիչ պիր չէյ եարամաղ միւգթէտիր տէյիլ իտի։ Իմտի, չու մէմուրիյէթի թիմուր իճա իթտի։

Թիմուրուն եաղտըղը մէքթուպ, սէֆարէթխանէ իւզերինէ հիւճում վուգու պուլտուղունու էմիրէ խապէր վերիպ, իմտատ թալեպ իթմէքտէ իտի։ Քեապիլեերլիսինտէն սէֆարէթխանէտէ միւսթախտէմ պիր ատէմ պու մէքթուպու էմիրէ կէօթիւրմէյէ մէմուր իտիլտի։ Ինկիլզլերէ ճէվապ կէլմէտի. անճագ սօնրա պու ատէմ Թիմուրա խապէր վերտի քի էմիր չու իպարէյի եաղմըշ իտի. «Ալլահընը իզնիյլէ թէտարիքեաթը հաղըրէնին իճրասը լյա մէշղուլ պուլունույօրում»։

Տօքթօր Քեյլի վէ Մր. ճէնքինս Սըր Քավկնարինին եարասընը սարտըլար։ Վէ էմիրէ պիր իքինճի մէքթուպ կէօնտերիպպ, Քավկնարինին եարալանմըշ օլտուղու վէ տերհալ իմտատ կէօնտերիլմէսինի թալեպ իթտիյի պէեան օլունտու։ Պու մէքթուպ տա պիր Հինտիյէ թէսլիմ օլունտու իսկ տէ, Աֆղանլար Հինտիյի գաթլ իթտիլեր։

Սաամ տօգուզտա, ինկիլզ սէֆարէթինին մայէթ ասքէրինին գօմանտանը Սըր Հավիլթընն ալթայլըգ մաաչ թէէտիյէ իթմէք վատըյլա Թիմուրու ասրլարա կէօնտերտի։ Պու էսնատէ ասըլար սէֆարէթխանէնին թարասասընա գատար կէլմիշ իտիլեր։ Թիմուր էլինտէ սիլահ օլարագ զապէթիյին իչինտէն եօլ աչըպ կէչմէք իսթեր իսկ տէ, սիլահրարը էլինտէն ալընըր, վէ էկէր պիր Աֆղան զապթի միւտախէլէ իթմէքմիշ օլսա իտի, քէնտիսինի տէ ասըլար գաթլ իտէճէքլեր իտի։ Թիմուր Ինկիլզլերին ալթայլըգ մաաչ վերէճէքլերինի ասըլարա պիլտիրտի իսկ, սէօզիւնիւ տինէճէն օլմասը։ Ասըլար Թիմուրու թարասասան երիթպաշաղա ատթըլար, վէ Թիմուր ալչագ պիր էվին տամը իւզերինէ տիւշիպ, քէնտիսինտէն պիխապէր հալտէ գալսը։ Իւզերինտէ պուլունանը զասպ իթտիլեր, վէ ագլը պաչընա կէլտիրտէ քէնտիսինի, հալը իսեանտա պուլունան ալայարա գօմանտա իտէն Քերիմխանընն եանընա կէօթիւրտիլեր։ Թիմուր ալթայլըգ մաաչ վերիլէճէյինի գօմանտանա պիլտիրտիքտէ, գօմանտան, իսեանը թէսքին զըմբընտա արթըգ պիր չէյ եարամաղ օլտուղունու պէեան իթտի, վէ Թիմուր հապսա ատըլը։ Թիմուր, քէնտիսինին սէֆարէթխանէտէն հարէքէթինտէն սօնրա վագի օլան չէյլերէ տայիր պիզզաթ մալիւմանը եօգ տուր, անճագ օ արալըգ սէֆարէթխանէեէ աթէշ վերիլմիշ օլտուղունու պիլիյօր։

Պիր եարալը Աֆղան, Թիմուրուն պուլունտուղու հապսխանէեէ կէթիրիլմիշ օլմաղա, Թիմուրի Աֆղանը թէնի իւզերինտէ սաբլանմըշ օլան գուրշունու չըգարմաղա մուվաֆֆագ օլտու, վէ Աֆղան պու տօսթլուգտան տալաեը ըզհարը թէչէբքիւր իչին իրթէսի կիւն հապսխանէտէն ֆիրար իթմէսինէ մուավինէթ իյլէտի։ Հէրսինէն էվվել Թիմուրը կէօզիւ էօնիւնէ չըգան չէյ, Սըր Համիլթընն նաչը օլտու, քի ասըլարընն չէքիպ կէթիրմիշ օլտուգլարը պիր սահրա թօքու իւզերինտէ սերիլմիշ իսի։

Թիմուրա խապէր վերիլտի քի Սըր Համիլթընն բրլօրվէր իլէ իւչ ատէմ գաթլ իթմիշ իսի, իքի ատէմ տէ գըլըճ իլէ։ Համիլթընն նաչը չըպլաղ օլուպ, վէ բարչա բարչա քէսիլմիշ իսի։ Սէֆարէթ վիւքելլասը Մր. ճէնքինս տախի պու հալտէ օլմագ իւզրէ պիր ադ էօթէտէ եաթմագտատիր։ Թիմուր սէֆարէթխանէյէ կիրմէմիշ տիր։ Ալտըղը մալիւմաթա կէօրէ, Ցոգթօր Քեյլի գաթլ օլունմուշ. վէ պինպաշը Գավկնարի մէճրուհլար իլէ սէֆարէթխանէնին իչերիսինտէ պուլունտուղու վագրթ, տէօրթ թարաֆը ալէվ սարըպ, սէֆարէթխանէնին օ գըսմը չէօքմուշ, վէ Սըր Գավկնարի խարապաթընն ալթընտա գալմըշ տըր։ Թիմուր Քեապիլտէն հարէքէթ իթտիյի վագրթի Գավկնարինին ճէսէտի հէնուզ պուլունմամըշ իտի։ Աֆղանլար սայիր իւչ նէֆէր ինկիլիզ զապթինի սէֆարէթխանէտէն եիւզ մէթրօ ուզագտա պիր պաղչէ իչինտէ եագմըշ տըրլար։ (Նու սոն մալիւմաթընն սահհհ օլմասը չիւպհէլի տիր։)

—

Հինտիսթան գայմագամը լօրտ Լիթթընն ինկիլիզ հիւքիւմէթինէ վերտիյի մալիւմաթա նազարէն, սեպտ. 7 տէ Էմիր Եագուպ խանա պիր մէքթուպ եաղըպ, Քեապիլտէ քէնտիսինէ մուավէնէթ իթմէք իչիւն ինկիլիզ ասքէրի եօլա չըգարըլըգընը պիլտիրմիշ, վէ պու ասքէրին հարէքէթինի գօլայլաթմագ իւզրէ Էմիրին մուավինէթինի թալեպ իթմիշ տիր։ Էմիր Եագուպ խան սեպտեմբեր 11 թարիխիյէ ճէվապ կէօնտերիպ, լօրտ Լիթթընն մէքթուպունտան օլայը պէյանը թէչէքքիւր իթմիշ տիր։ Էմիր պէյան իտէյօր քի պու մէքթուպ քէնտի էմնիյէթինի իտտէ վէ իպագա իթմիշ տիր։ Լօրտ Լիթթընն պէյան իթտիյի տօսթլուգլա թէսէլլի օլմագտա տըր։ Վուգուաթը ախիրէտէն օլայը զայէթլէ թէէսիֆ իթմիշ տիր. ֆագաթ Ալլահընն իրատէթինէ գարշը տուրմագ զայրը միւքին տիր։ Քէնտի հըսսիյաթը տօսթանէսինէ չահատէթ օլմագ իւզրէ, գապահաթլըլարա չէտիտ պիր ճէզա վերէճէք տիր։

«Ամբիզ կիւնտէն պէրու, տէ«եօր էմիր. սատագաթտա պագի«գալմըշ օլան թէպասամ սայէսին«տէ քէնտի էօմրիւմիւ վէ ֆա«միլեամընն էօմրիւնիւ մուհաֆա«զայա մուվաֆֆագ օլտուս։ Պէն, «թէպասմտան պիր գըսմընա հէ«տիյէլէր վիրէրէք, վէ ասըլարը «ալտատարագ պու նէթիճէյի է«լէ կէթիրտիմ։ Պիր գաչ նէֆէր «սիւարի զապրթանը աղլ օլուն«տու։ Կիճէ կիւնտիւզ իչլերի նի«զամա գօմանընն եօլունու տիւ«չիւնիյօրում։ Ալլահընն իզնիյլէ, «ասըլար անդարիպ լայըգ օլտուգ«լարը ճէզայը պուլաճագլար, վէ «հէր չէյ ինկիլիզ հիւքիւմէթինին «տիլխահը միւճիպինճէ խիթամ «պուլաճագ տըր։ Էյալէթլերտէ «պէօյիւք մէմուրիյէթլերի հայիզ «պուլունան պաղը զէվաթ իլանը «իսեան իթտիլեր։ Ֆագաթ ճէմի «հարաքէթլերինէ եագընտան նէ«զարէթ իտէյօրում։ (Ինկիլիզ մէ«մուրու) կօլամ Հիւսէյին խանընն «էմնիյէթի իչիւն էլիմտէն կէլէնի «տիրիզ իթմէտիմ։ Ինկիլիզ հիւ«քիւմէթինէ օլան խայիս տօսթ«լուղումու իպրազ, վէ պու սու«

Ամբողջ էջը

«ըէթլէ պիւթիւն ալէմ միւվաճէ.
«հէսինտէ քէնտի նամուսումու
«լթամիր ու իպգա իթմէք իչիւն
«պիր ֆըրսաթ պուլմաղա ղայէթլէ
«արզուքէշիմ։»

Պագուտան Տեսէ Նէ-ղէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ, Թիւրքմէնլէրէ գարշը իճրայի հարէքէթէ մէմուր օլան Ռուս օրտուսունուն պաշգօմանտանը ժէնէրալ Տէր Ղուկասօֆուն չէհիրի մէզքիւրէ միւվասէլէթ իթտիյինի վէ անգարիպ ճիտտի մուամէլաթա թէշէպպիւս իտէճէյինի խապէր վէրիյօր։ Շիմտիլիք մալիւմ տէյլ տիր քի, Թիւրքմէնլէր 700 Ռուս թէլէֆ իթտիքլէրի վագթի, Տէր Ղուկասօֆ օրտունուն պաշընտա մը տըր տէյիլ մի իտի։

Գահիրէտէն Լէվրօբա կազէթաներընա չէքիլէն սօն թէլէկրաֆլար, Մըսըր իլէ Հապէշիսթան միյանէսինտէ ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթըն պիր հիւսնի նէթիճէյի միւնթիճ օլաճաղընը պէեան իտէրէք, Սուտան վալիսի ինկիլիզ կօրտոն բաշա Մասօվայա միւվասէլէթ իթտիքտէ Հապէշիսթան բատիշահը Օհան հազրէթլէրի քէնտիսինի հուզուրունա գապուլ իթմէքլիյէ մուվաֆագաթ իթմիշ օլմաղլա, բատիշահը հուզուրընա չըգմըշ օլտուղունու խապէր վէրիյօրլար, ֆագաթ Էվվէլքի կիւն վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆ Մըսըրըն Հապէշլէրէ գարշը ճանիպի հիւքիւմէթի Սենիյէտէն իմտատը ասքէրի թալեպ իթմիշ օլտուղու խապէր վէրայիյնտէն, իշպու Հապէշ մէսէլէսինին բէք պիր հիւսնի հալտէ պուլունմատըղը անլաշըլմըշ սըր։

Ֆրանսըզ ղազէթալարընտա ատիտէքի թէլէկրաֆնամէ կէօրիւլմիշ տիր.

«Վիէննա 19 սեպտ.

«Սելանիքտէն պա թէլէկրաֆ խապէր վէրիլտիյինէ կէօրէ, Գարիչա շէհրինտէ պիր եանկըն չըգըպ, ալթը եիւզ ատէտ մաղաղա միւհթէրէք օլմուշ, վէ պինտէն զիյատէ ֆամիլեա աչըգտա գալմըշ տըրլար։»

Թէրճ. Էֆէնտ. — Հաճէթ եօգտուր տիմէյէ քի, Սթամպօլ ղազէթալարը պէօյլէ պիր վուգուաթա տայիր պիր նէվ խապէր նէշր իթմէմիշ օլտուգլարը կիպի, օ պապտէ պիզիմ տախի մալիւմաթըմըզ եօգտուր։ Կէչէն հաֆթա ալտըղըմըզ ինկիլիզ ղազէթալարընտա միւնտէրիճ պիր թէլէկրաֆ տախի, Սիւլէյման բաշանըն Պաղտատտա վէֆաթ իթմիշ օլտուղունու խապէր վէրմիշ իտի իսէ տէ, օլ պապտէ տէ պիր հավատիս չըղմամըշ օլմասընա նազարէն պիէսաս չայիալար նէվինտէն օլմալը տըր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

Թրապիզօն մուխպիրիմիզէն սեպտեմբեր 6/18 թարիխյէ ալտըղըմըզ մէքթուպ տուր.

Ա. — Պէր Զէրէեան ---- բաբը։ Բ. — Իրալա բենօլսը Ռէրճիանընը պայի եէրէ։

Մուհամիրլյնի Զէրաքէսէտէն Լազիսթանտա սաքին օլուպ, չիմտի պուրայա հիճրէթ իսէնկէրտէն պիրիսի պայրամ գարիպ օլտուղունտան, թայինկէրինին խթիհսալի զըմընընտա, բանագա ըն 27նճի կիճէսի վայի բաշա հազրէթլէրինէ խթիտա վիրիպ, խթիտան մէզքիւր՝ մուհամիրիյն զօմիսիօնու ըյատէթինէ լէտէլ հէվալէ, միսթէտիի մէրգում խթիտասը իլէ պէրապէր ըէխի մումալիյէ իզղէթլու Էմին Հիլմի էֆէնտիյէ պիլ միւրաճաա թայինին իթասընը թալեպ խյէմիշ։ Էֆէնտիի մումալիյէ տախի քէնտիլէրինէ պատէմա թաեին վէրիլմէէճէյինի պէեան խյէմէսինտէն նաչի, Զէրքէսը մէրգում հիտտէթ իտէրէք, սայիր մուհամիրլյնին թայինէրի լաէնգաթի վէրիլպ տէ, քէնտի թայինինին քէսիլմէսի նէտէն իսարէթ պուլունտուղունուն չէթմ ու չիթալ իլէ իթալէի լիսան խյէմէսի, վէ պու հարաքեաթը նապէճասը իզվերինէ զապըթա տարիրսինէ թէսլիմ օլունմասընը ենընտա պուլունան գապթիյեէ էմր խյէմէսինտէն, մուհամիրի մէրգում հէման էյիպպ, մումալիյէյին էօնիւնտէ պուլունան եազբխանէ չէքմէճէսինի գաբընճա այնընա տօղրու աթըպ, մումալիյէյին այնընա գօմուշ օլտուղու էլինէ մագաս խալլըճա սաբլանմըշ, վէ գալէմթրաշ տախի կէօգիւնիւն իւսթ գաբաղընը երէյինէ ճէրհ իթմիշ։ Պունուն իզվերինէ մումալիյէյ խէֆֆինտէն հայգըրըպ, սայիր տարէյերտէն ճիւմլէ մէմուրլյն վէ զապթա վէ վալի բաշա հազրէթլէրի օրաեա գօչուպ, մէրգումու հապ իթմիշլէր իսէ տէ, մումալիյէյին եարալարընտան ագան գանլարը կիւճ հալ տուրտուրապիմիշլէր տիր։ Պինապէրին գաթէն մուհամիրլյնի մէրգումին չուրայա կէյէլիտէն պէրու, կիճէ վէ կիւնտիւզ չարչը վէ բազար միսէլլահ օլարադ կէզէր, վէ հէրքէս գօրգուսունտան պէրապէր սէօյլէշմէեէ պիլէ ճէսարէթ իտէմիզ օլտուղու։ Վէ պու միսիլլու պագը մուհավիրէյէրտէ տախի ճիւպի ճինայէթլէրի վուգու պուլտուղու մալիւմ օլուպ, պունլարդն պէօյլէճէ միսէլլահ օտաշմասընն մէն վէ զէճրի հագգընտա Պաղը Ալիտէն էվամիրի չէտիտէ վարիտ օլմուշ, վէ քէնտիլէրինէ տախի քէրրարէն թէֆհիմ գըլընմըշ իսէ տէ, եինէ տինլէմէյիպ հէմիշէ տօշաշմագտա վէ ֆէրտը աֆէրիտէ քէնտիլէրինէ խիթապ իտէմէմքտէ օլտուղու տէրքեար տըր։ Պունլար հագգընտա հիւքիւմէթին սարֆ իթմիշ վէ էլան իթմէքտէ օլտուղու մէսարիֆ պէյհուտէ կիսթիյօր, չինքի էքսէրիսի հիճրէթի իտիպ, մուամիսարէն վէթանընա ավտէթ իթմիշ, վէ իթմէյէլր տէ ուզագ մահալլէրէ կիսթմէյիպ, հուտուտ գուրպինտէ իքեան իթմէսինի արզու վէ ըսրար իտէեորլար, քի հինի իգթիզատա վաթանա ավտէթ իթմէեէ սուհուլէթի օլսուն։

Կէչէնկիրտէ տախի չէօյլէ պիր խապասէթ մուգու պուլմուշ տուր։ Թըրապիզօնտա մուդիմ Իթալիա տէվլէթի գօնսօլօսու Թէրճէմանը Մ. Ալֆօնս քի գօնսօլոսը մումալիյէյին դայպուսէպէթի ճիհէթլէ գօնսօլօսլուգ վէքեալէթինի տախի խֆա իթմէքտէ իսի, պէրաի թէֆերրիհ վէ չիքեար գասապատան պէշ օն տագիգա ուզագ Տէյիրմէն տէրէսի տէնիլէն մահալտէ Մըսըր թարլալարը արասընտա տօլաշմագտա իքէն, Մըսըր թարլասընընն իշինտէ կիզլէնմիշ իքի նէֆէր ասքէր վէ իքի նէֆէր տախի Պաշը պօզուգ. պաղթէթէն մումալիյէյին իզվերինէ հիճրիմ իտիպ, մըսըր թարլասընընն սըգ եէրինէ կէօթիրմէք իչիւն, պիրիսի մումալիյէյին կլինտէ պուլունան սաչա թիւֆէնկինի թոնթուպ, տիկերլերի չաչըրմագ իչիւն թէբէսի իզվերինէ մութթասը վուրարագ իլերի չէքմէյէ ագմ, վէ իճրաի սուի գաստա նէյէթ խյէմիշլեր կսէ տէ, մումալիյէյ ասլա չաշըրմայըպ, կէօյա պաշգա բէֆիգլերի վար տա կերի գալմըշլար կիպի պիր գաչ իմ վէրիպ իթիմատա խյէմէսինտէն, մէրգում ճանիլէր արզատաշլարը կէլիր գօրգուսու իլէ սալը վէրմիշլեր տիր։ (Վէ սահիհէն տէ մահալը մէզքիւր ֆէրահ պիր մէզգի օլտուղունտան, կիւնտիւզլերի չօգ քիմսէլեր օրալարտա տօլաշմագտա օլուպ, պէզքի տէ պիր քիմսէ ֆարգ իտէր գօրգուսունտան տօլայը, նէյէթ իթտիքլերի ճինայէթի իճրայա մուվաֆֆագ օլամամըշլար տըր։)

Իչպու հատիսէ կիւնտիւզ վուգուա կէլտիյինտէն, մումալիյէյ Մ. Ալֆօնս մէրգում ճանիլերին էշքեալէրինի տերք իտէրէք, հէման կէլիպ վալի բաշա հազրէթլէրինէ իֆատէի հալ վէ շիքեայէթլէ, մէրգումլարը պիթթէհարրի պուլտուրուպ, իճապընը իճրասընը ըէճա խյէմիշ։ Պունուն իզվերինէ բաշի միւշարիյէյ տախի վիրայէթտէ պուլունան ճէմի էֆրասը ասքէրխյի թապուր տիպպ, իշպու խապասէթէ ճիւրաթ իտէնլէր քիմլեր օլտուղունու քէնտիսի կէլիպ պիլ խասսա թէշխիս խյէմէսինի մումալիյէյէ պէեան իտէր, վէ ֆիլ վագը Մ. Ալֆօնս պիզզաթ կէլիպ, մէրգում իքի նէֆէրի թէֆերրիգ վէ թէշխիս իտէր, վէ վուգուաթը տախ քէմահու քէնտիլէրինէ պէեան խյէմէսինտէ, մէրգուման մահճուպ օլուպ թահթը խթինթագա ալընը, վէ խթինթագլարընտա խապասէթլէրինի իգրար իտէր տէ, բէֆիգլերի պուլունան մէրգում պաշը պօզուգլարընն քիմլեր օլտուղունու գաթիէն խապէր վէրմէգլեր. վէ պէեան իթմէյլերի իչիւն թէվգիֆ վէ թահթը խթինթագտա գալըրլար։

Էրզինճանտան խուսուսի օլարագ ալտըղըմըզ պիր մէքթուպ տըր.

Ա. — Ներսէսեան Լուրթարան։ Բ. — Կէրբանան ---։ Գ. — Ասլանը-դարան Ինաբը։ Դ. — Խանդորկի բուէյնէն Նէմ Քիւրտլէշմիշ Էրմենիլէր։ Ե. — Քիւրտ Մեհմէնտ հաղ օլանմասը վէ Աբդ. Հայրեակ Լուրդապէրէն Նո-ֆուսը։

1 Սեպտ. 1879 Էրզինճան.

Արժ. Հայրեակ վարդապետ Դիմաքսեան չէհրիմիզ միւվասէլէթ իթտիքտէ, ահվալը մանէվիյէսինի բէք տուն տէրէճէտէ պուլուպ, ֆիլհագիգա, մէքթէպ, թէրպիյէ, վանք վէ սայիրէ պունլարըն հէբսինին տէ իսմի օլուպ վիւճուտի եօգ իտի։ Պունուն իզվերինէ պիլճիմէ թէշէպպիւսաթընտան մատտա Ս. Ներսէսեան վանքընտա կիճէլի կիւնտիւզլիւ պիր մէքթեպին թէշխիսինէ միւպաշէրէթ իտէրէք, մէզքիւր վանքըն թասիրինի էմր իթմիշ վէ պու թասիր օն պէշ կիւնէ գատար խիթամ պուլաճագմըշ։ Պու պինատա պէօյիւք պիր եաթագ օտասը, մէշքխանէ, քիթիպխանէ, տէրսխանէ, եէմէք օտասը, մաթպախ, ֆրուն վէ սարիբ եաբրլաճագ օլուպ, էրզինճան չէհրինին տիւրկէր վէ համմամը էսնաֆը մէճճանէն վէ միլլէթ ուղուրունա պու ինչաաթտա չալըշըյօրլար։

Էրզինճանը պէօյիւք քիւչիւք 32 գարիյէսինտէն մէքթէպը մէզքիւր իչիւն չիմտիլիք 21 վէ պուրաան տախի տէօրթ քի ճէման 25 չայիրտ ալմաղա միւշարիլէյհ առաջնորդ գարար վէրմիշ տիր։ Պու մէքթէպին չակիրտանը իչիւն քէօյիւլէր իանէթէն պուղտայ վէ չէհր էհալիսի տախի պէզ վէ գումաշ վէրիյօրլար, վէ նիհայէթ պիւթիւն միլլէթտաշլարըմըզ պու խուսուստա պէօյիւք ղայրէթ իպրաշ իտէյօրլար։ Էրմենիճէ վէ Ֆրանսըզճա հօճալար Սթամպօլտան կէթիրտիլիպ, պագըսը պուրատան թէտարիք օլունաճագ տըր։

Մումալիյէյ Հմայեակ վարդապետ պիր տէ կեդրոնական Ուսումնարան թէխսիսի էսպապընն իսթիհսալինէ թէշէպպիւս իթմիշ տիր։

Պու կիւն Առաջնորդարանը ինչասընա պաշլանրպ թէմէլլէրի գազըլմագտա տըր վէ Եարընքի բազար կիւնիւ տախի տուվալար օգունաճագ տըր։

Պունլար լաֆ ըյա օլմայրպ, անճագ իշ կէօրմէքլէ օլուր։ Պիզտէ իսէ իրի իրի սէօյլէյուպ հիչ պիր իշ կէօմէեէն չօգ պուլունմուշ, վէ էհալի տախի ալտանըպ էնթիյէթ իտէրէք ավուճ ավուճ բարա վէրմիշ վէ պիր մուհասսէնաթը կէօրմէմիշ տիր. լաքին տօղրուսունու սէօյլէմէք իչիւն մուամիլէյհ առաջնորդ պիր չէ յին հէման լաֆըընը իտէր իթմէզ իճրաաթընա տախի թէչէպպիւս իթմէքտէ վէ սօնղրատան էհալիյին մուավէնէթինի տավէթ իյլէմէքտէ օլտուղունտան, արթըգ ումարըզ՝ քի էհալի իշ կէօրէնիյլէ լաֆ իտէնի ֆարգ իտէճէք վէ մուավէնէթտէն կէրի տուրմայաճագ տըր։

Էրզինճանտան տէօրթ սաաթ էօթէէեէ Խնծորիկ նամ պիր գարիյէ պուլունուպ, պու գարիյէտէ 30–35 խանէ նիմ քիւրտլէշմիշ Հայ վէ 50 խանէ տախի ասզլ քիւրտ վար տըր. Արժ. Հմայեակ վարդապետ պու գարիյէտէն մէզքիւր մէքթէպ իչիւն իքի շայիրտ ալաճագ տըր, վէ հէր քիմ պիր շայիրտէ համիլեք իթմէք իսթէր իսէ սէնէտէ 3 լիրա թէէսիյէ իտէճէք տիր. պուրալարը Արարատեան ընկերութիւնը նազարը տիգգաթընա արզ ու հէվալէ օլունուր։

Պուրատա պու հաֆթա զաքֆընտա պիր վուգուաթ օլուպ, պունտա մուամիլէյհ առաջնորդ քէնտի նուֆուզ ու թէէսիրինի իճրա ու իպրազ խյէմիշ վէ պիւթիւն էհալի մէճմուն գարմըշըր։ Էրզինճանտան իքի պուչուգ սաաթ պատու մէսաֆէտէ պուլունան էրկան գարիյէսինտէ միլլէթիմիզտէն Ղուկաս Նամինտէ պիրի իչիլէ մէշղուլ իքէն, գարիյէի մէզքիւրէտէ օ արա իսքեան իթմէքտէ օլան կէօչէպէ տէօրթ եվլի ֆիւրտլէրտէն Մէմօ Նամ ֆիւրտ, մէրգում Ղուկասըն թարլասընա կիտէր վէ թօրպալարընը սամանլա տօլտուրմագ իսթէր. Ղուկաս պրագմազ, ֆիւրտ՝ պու թարլա սալթ սէնին տէյիլ տիր տէր, վէ գամասընը չըգարըպ վուրմագ իսթէր. հէյլէ քի օրալարտա իչկէեէն տիկեր պիր էրմէնի իսթէ կէլէրէք պրագմազ Առաջնորդումուզ պու վուգուաթը խապէր ալընճա տէրագապ հիւքիւմէթէ թագտիր եազըպ, մէրգում ֆիւրտու չէհրէ կէթիրտիր վէ հապս իթտիրիր։ Քեզալիք մուամիլէյհ Հմայեակ վարդապետ մէզքիւր տէօրթ եվլի ֆիւրտլէրի օ քէօյտէն չըգարըպ իչէրլերէ տօղրու սիւրմէսինի հիւքիւմէթէ թէքլիֆ իթմիշ տիր։

Պուրատա պու միսիլլու վուգուաթլար էքսիք օլմամաղա, առաջնորդ միլլէթիմիզին հուգուգունու վըգայէ իթմէք վէ էհալիյի թազիրգ ու թաատտիսէն գուրթարմագ իչիւն թէճաապիր իթթիխազ իթմէքտէ տիր։

Ղ. ՄԻՍԱՔԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Մըսըր վալիսի մէրհում Մէհէմմէտ Ալի բաշա զէմանընտա հիւքիւմէթը Մըսրիյէ պաշ սարրաֆընընն մախսուսը շրվալիյէ Ղատուը Ղ. Միսաքեան էֆէնտի, մուհարրէպէտի միւնտէֆիա էսնասընտա Հիլալը Ահմէր ճէմիյէթի թարաֆընտան Պաղգանլարը էօթէ թարաֆընտա պիր մէմուրիյէթի մախսուսէյէ թային օլունմուշ, վէ մէմուրիյէթի մէզքիւրէյի քէմալը սատագաթ վէ խսթիգամէթէ կյֆա իտիպ իպրաղը տիրայէթ վէ համիյէթ էյլէմիշ օլտուղունտան, մուհարրէպէտէն սօնղրա մէմուրիյէթը մէզքիւրէ տախի ենթամ պուլմուշ օլմաղլա, պու տէֆթա իշիտիրիճիէ կէօրէ, ֆէխամէթլու տէվլէթլու պաշ վէքիլ Աարիֆի բաշա հազրէթլերի թէզքէրէի մախսուսէի սամիյէ իլէ էֆէնտի մուամիլէյհի թէլէկրաֆ վէ բօսթա նազարը Հայտար էֆէնտի հազրէթլերինէ թավսիյէ պույուրմուշ տուր։

Մուամիլէյհ Միսաքեան էֆէնտի էվվէլճէ Մըսըր բօսթասը իտարէի ումումիյէսինտէ սանտրգէմինի վէ սօնղրա էվրօբա մուհասէպաթ գալէմի իտարէսինտէ բէիսի գալէմիքրամէթլերինտէ միւտէթը մէտիտէ իյֆաի մէմուրիյէթի իթմիշ, վէ էքսէր ելինէի եճնէպիյէ աչնա օլուպ, ուսուլու պէլէտիյէ վէ հիսապաթը տիվանիյտէ եէտը թուրուսը պուլունմուշ օլտուղունտան, պէօյլէ պիր միւգթէտիր վէ էհլի տիրայէթ մէմուրը իսթիտամը բօսթա վէ թէթէլէկրաֆ նէզարէթը ալիյէսինէ հէվալէ պույրուլտուղու նազարը մէճմունիյէթլէ կէօրիւլիր պիր հիմմէթ վէ աթըֆէթ օլտուղու ճիհէթլէ, Հայտար էֆ. հազրէթլերինին տախի մուամիլէյհ Միսաքեան էֆէնտիյի նէզարէթը միւտրէլյհա տարիէսինտէ հալինէ չէսպան պիր մէմուրիյէթէ մաղհար պույուրաճաղընտա, վէ պու սուրէթլէ պէօյլէ պիր իգթիրարը վէ մալիւմաթը մէմուրը թէվվիգ պիրլէ երպապը քէմալէթին տաիմալութֆ ու թէվֆէճճիւհտէն մահրում գալմայաճաղընը իսպաթ ինտէճէկինտէ զէրրէ գատար չիւպհէ օլունամազ։

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԹԷՐԱՐ ԲՈՒՄԷԼԻ ՃԻՀԷԹԻ

Բումէլինին թաարրուզը. — Սգօպէլէֆ, Բատէգքի, Կանէցքի վէ Տէլինկսհազէն նամ ժէնէրալլար գօլ օրտուլարընն ամէլիյաթը հարպիյէսի.

Սգօպէլէֆին եիւրիւյիւշիւ. Էտիրնէյին իշղալը.

(661 ---)

Հալ պու քի եիւզ պաշը Ամսօսֆ թէշէպպիւսինին իճրասընը տէնէմէեէ գարար վէրիպ, նէֆէրլերին աթլարտան աշաղա ինմէսինի վէ հիւճումիթմէսինի էմր իթտի։ Օրատա պուլունան պինլերճէ թիւրք ֆիրարիլերի սիլահա սարըլարագ Բուսլարը տուրտուրթմագ իսթէտիլեր իսէ տէ, արակօնլար սիւնկիւ իլէ սաղա սօլա սավուրարագ, վէ արապալար արասընտան եօլ աչարագ՝ քէօբրիյէ վարտրլար, վէ օրատա միւնթազամ բիյատէնին ատթէշլէ գապուլ օլունմուշլար։ Բուսլար քէօբրիւնին մէտիալինի մուհաֆաղա իտէն վէ սօնղրա իչերիսինէ տօղրու չէքիլէն պիր պէօյիւք Օսմանը բիյատէսինի սիւնկիւ իլէ գօվարագ, քէօբրիւյիւ զապթ իթտիլեր վէ տերհալ եամպօլունուն տէմիր եօլ խաթթընը պօզմայա վէ թէլէկրաֆը քէսմէյէ պաշլատըլար։ Եիւզ պաշը Ամսօսֆ պու թէշէպպիւստէ տահա իլերի վարմագ իսթէտի իսէ տէ, պիր թարաֆտան Օսմանը ասքերինին վէ տիկեր թարաֆտան տա Սէմէնլի մէհճաճիրլյնի իսլամիյէսինին իքի ալթէշի արասընտա գալըպ, հէր նէ գատար մուգապէլէտէն կերի գալմատը իսէ տէ, քէնտիսինին իմքեան օլմաղընը հալտէ զիյատէ թէհլիքէլերէ կիրմէմէսի իչիւն ժէնէրալ Սթրուգոֆտան էմր ու թալիմաթը պուլունտուղունտան, վէ զաթէն տէ մագսէտի քէօբրիւնիւն էթրաֆընը քէշֆ իթմէք օլուպ, պու մագսէտինէ տէ իրմիշ օլտուղունտան, քէօբրիւտէն չէքիլտի վէ ասքերիյէ սապահ սաաթ 6տա ալայընն եանընա վարընը։

Եիւզ պաշը մէրգում Ամսօսֆն պիրինճի բաբօրթօսու կիճէ սաաթ 1տէ ժէնէրալ Սթրուգոֆա վասը օլուպ, պունտա արապան թօր վէ ասքեր իւզերինէ վէրտիկի մալիւմաթ թաստիգ օլունմուշ իտի։ Սօնղրա շաֆագ սէօքտիքտէ, իքինճի պիր բաբօրթօ տահա կէլիպ, Սէմէնլիտէ վէ քէօբրիւ եանընտա իտիլէն մուհարպէպ հագգընտա թաֆսիլաթը հավի իտի։ Էկերչի եիւզ պաշը Ամսօսֆ քէօբրիյիւ զապթ իթմէեէ մուվաֆֆագ օլմամըշ իտի իսէտէ մագսէտի մէմուրիյէթինէ աղ իրմէմիշ իտի. նասըլ քի տէտիք տէմիր եօլու իլէ թէլէկրաֆ խաթթը քէսիլմիշ իտի վէ քէշֆին իճրասը յա միւքէմմէլ մալիւմաթ ալընմըշ իտի, քի ժէնէրալ Սթրուգոֆ թէհլիքէլի պիր վագիյէթտէ պուլունտուղունու անլայարագ, տիւչիւնմէեէ պաշլատը։ Նէ թօրու վէ նէ տէ բիյատէսի վար իտի, վէ քէնտիսինէ էն եագընը պուլունան բիյատէ ալայլարը (ժէնէրալ Սգոպէլէֆին բիյատէսի) հիչ օլմազտա 65 քիլօմէթրօ պատու մէսաֆէտէ պուլունմագտա օլմալը իտի, օ տա աճէլէ եիւրիւրլերսէ, պու գատար ուզագտա պուլունաճագ իտի։ Պէշ պէօյիւք սիւվարիսի պուլունուպ, պունլարը աթտան ինտիրինճէ պէշ եիւզ բիյատէսի օլա պիլիր իտի, լաքին հիչ պիր թօրու օլմատընընտան, Օսմանը թօրլարընա նաՀալ մուգապէլէ իտե պիլիր իտի։

Տիկեր թարաֆտան, տահա ուզուն միւտէթ պու քէօբրիյիւ թիւրքլերին ելինէ պրագմամալը, վէ գօյ վէրմէմէյիյտի քի խարապ իթսինլեր, զիրա էօյլէ օլտուղու հալտէ Ռուս օրտուսունուն սօլ ճէնահը Մէրիճ նէհրինի զօր վէ կիւճ կէչէր իտի, վէ ամէլիյաթը տուրուր իտի. հալ պու քի Պաղգանլարը կէչտիքտէն սօնրա, էտիրնէ իւզերինէ տօղրուրիճաթ իթմէքտէ օլան թիւրքլերին էօնիւնիւ քէսէպիմէք իչիւն սիւրաթլա իլերլեմէք լազըմ ըտը։ Իշթէ պու մագսէտէ վասլ օլմագ իչիւն, հեբսինտէն էվվէլ Ֆիլիպէ տէմիր եօլունու զապթ իթմէք իգթիզա իտեր իտի, զիրա պու եօլ օ զէման եամպօլու եօլունտան տահա էհէմմիյէթլի օլուպ, Սիւլէյման բաշանըն օրտուսունա էսասը մուամէլաթ օլմուշ իտի. լաքին պու խաթթը գուլլանա պիլմէք իչիւն էվվէլա Սէմէնլի քէօբրիսի իլէ Թրնօվա սթասիօնունու զապթ իթ էք լազըմ իտի։

Մուամիլէյհ ժէնէրալ պունլարը տիւչիւնէրէք, ասէպա Սէմէնլի քէօբրիսիս իւզերինէ եինէ հիւճումի իթմէք լազըմ կէլտիկի թագտիրտէ պու հիւճումտէն պիր չէյ իսթիֆատէ օլունմայաճագմը տէյու քէնտի քէնտիսինէ սիւվալ իթտի։ Վագտա պունա պիր չարէ վար իտի իսէ տէ, պու տա բէք չիւպհէլի իտի. կիճէ վուգուպուլան հիւճումը Թիւրքլէր իւզերինէ չիտտէթլէ թէէսիր իթմիշ օլտուղու զանն օլունապիլիր իտի, վէ Շիրգա իլէ Շենօվօտա վուգուա կէլէն վուգուաթը ճէտիտէ տախի հիսապ օլունտուգտա, բէք իհթիմալի վար իտի քի, տիչման Թրնօվա հէվալիսինտէ քիւլլիսէթի Բուս ասքերինին մէյտանա չըգաճագընը մէմուլ իթտի։ Ֆիլվագը Ամսօսֆըն պէօյիւքիւ չէքիլմիշ իտի, լաքին պու զապթինին եալընըզ օրայա կէլիշի պիլէ տիչմանը թաաճճիպէ տիչար իթմիշ, վէ ֆիրարտա պուլունան էհալիի մահալլիյէնին գօրգուսունու արթըրմըշ օլմալը տըր։ Տիկեր թարաֆտան պէպի իտի քի, Թիւրքլէր մէզքիւր միֆրէզէնին նէ գուվվէթտէ օլտուղունու անլայամամըշլար իտի, վէ պու խուսուս Ռուսլար իչիւն բէք էյի իտի։ Պու հալտէ կիճէ հիւճումունու թէքրարլամագ վէ տիչմանընն քէնտիսինի պուլմասընա վագրթ վերմէմէք լազըմ իտի։ Իշթէ ժէնէրալ Սթրուգոֆ պու թէտպիրի պիրիճիք վասէթա ատտ իտիպ, պունտան իսթիֆատէ իթմէյի թէճրիպէ իթմէյէ գարար վէրտի։

Սապահ օլունճա մուամիլէյհ ժէնէրալ ալայընն եանընա կիթտիքինճի պէօյիւկիւն իճրա իթտիկի կիւզել քէշֆ իչիւն թէշէքքիւր իթտի, պատէհու պիրինճի պէօյիւքիւքէ տիկեր պիրինընքի պէօյիւճկիւ մայէթինէ ալարագ իլերույէ տօղրու եիւրիւտիւ։ Միրալայ եազիգօֆա տախի էմր իթտի քի, տիկեր իւչ պէօյիւք ասքերի ալըպ արգասընտան կէլսին վէ լազըմ կէլտիկի թագտիրտէ հիւճումի իտէն ասքերէ մուավէնէթ իթսին։ Սապահ սաաթ սէքիզ օլմազտան էվվէլ, պիրինճի պէօյիւք Օսմանը մէվգիինին գարշըսընա միւվասէլէթ իթմէքտէ իտի։ Սէմէնլի գարիյէսինտէքի արապա վէ հայվանլարընն պիր մզգտարը՝ կէրէք քէօբրիւտէն վէ կէրէք սալ վէ գայրգալա նէհրին էօթէ եագասընա կէչմիշ իտի իսէ տէ, հէնուզ գարիյէի մէզքիւրէնին իչի ինսան, արապա վէ սրդրը վէ գօյունընա տօլու իտի։

(Տէվամ)

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Ա՛ժամ Հաղ.

Վիեննա 24 սեպտ.

Թագաւորն կաղէթասրնտն քէմալը իշխիրագլա խապէր վերադրինէ կէօրէ, բրէնս Պիսմարգ Էմսէմ բաչա ի-լէ միւլագաթ իթթիֆինտէ՝ բաչա միւշարիէյէ պէր բան թէպիղ իտուսը, պու բան ահքեամընձա, հէնուզ Պաղը Ալի թարաֆընտան ի-տարէ օյունան էհայաթը Օսմանկէ օն վիլայէթ թագիմ օլունուգ, պու վիլայէթլէր պէր Էվրօբա գօ միսիօնէրլուն թահթը իտարէսինէ գոյ օյունճաղլար տըր. լաքին զա-թը Շահանէշինն հուզուգու հիւքիւմ բանիէսինէ ասա տօգունուլմայա-ճաղ տըր։ Մէգքիւր կաղէթա իւ-վէթէն պէեան իտիյօր քի, Էվրօբա գապինէթօլարը պու բանը գապուլ իթմիշլէր տիր. վէ Էսէմ բաչա տա-խի պու պապատ Պաղը Ալիէն խա-թիկյան իթմիշ տիր։

(Պ՝ սապահ էկեր Ռեպէրտիւար)

Վիեննա 23 սեպտ.

Մէմալիքի Օսմանկէտէ պիր էճնէ-պի իտարէսինին թէէսիսինէ տայիր օլարաղ բրէնս Պիսմարգ թարաֆը-տան Էմսէմ բաչայա պիր բան թէպ-ղիղ օլունտուղու հաղգընտա տիւնքի Թաղլան կաղէթասրնտն նէչր իթի-յի պէնտ սըրի իսթիրա տըր։

Բարիս 26 սեպտ.

Պու կիւն նէչր օյունան պիր թէվ-ճիսաթ բուսուրասրնտան անլաշրլար-դընա կէօրէ, Մ. Թրիգու թէհրանա մուրախասա սէֆիր թային օյունմուշ տուր։

Բէթէրսպուրկ 26 սեպտ.

Պուլկարիսթան վէ Բուսանիա հու-ասուտունուն նոգթաի իպթիտասրնտն թայինէնէ մէմուր օյան գօսմիսինդն հոկտ. 27 տէ Սիլիսթրէտէ թօբլան-մասընը Բուսիա հիւքիւմէթի թէգ-լիֆ իթմիշ տիր։

Տէվլէթլերին պու թէգլիֆի գա-պուլ իթմիշլերի մէյնուղ տըր։

Բէթէրսպուրկ 26 սեպտ.

Տախիրիյէ նազրը՝ Բոսֆէ Բաշ-ի կաղէթասընա պիրինճի պիր իհթաբ իրսալ իյլէմիշ, վէ տիկէր իլի կաղէթանրն տասիսի օգագ-լարտա ֆիւրուսիթինի մէն իթմիշ տիր։

Լօնտրա, 26 սեպտ.

Վիեննատան Թայմըզա շու թէ-լէկրաֆը եազըյօրլար. «բրէնս Պիսմարգրն պիր պիրինի միւթէ-գիֆէն Օսմանլը վէ իթալեա աֆ-ֆիրլէրիյէ իհտիկի միւլագաթլար՝ մէմնունիյէթի մուճիպ պիր սու-րէթտէ ճէրէեան իթմիշ տիր։

«Ռուսթրիա իլէ Ալէմանեանրն իթթիֆագը տա, Թիւրքիանրն Պէրլին ահտնամէսի վասէթասըյ-լա պուլունտուղու ահվալինին ար-թըգ թէպէտտիւլ իթմէյէճէյինէ պիր թէէմնաթ տըր։»

Պէրլին 26 սեպտ.

Բէթէրսպուրկտան Նիմ բէսմի պիր կաղէթա մուհպիրի եազը-յօր քի «Գոնթ Շուվալօֆ՝ Պէօյիւք Պուլկարիսթանրն իհտասրնա տա-յիր Բուսիանրն բլանը իչիւն Ալէ-մանեանրն մուավէնէթինի թալէպ իթմիշ օլուպ, հալ պու քի պու մուավէնէթ տիրիղ օլունտուղու ճիհէթլէ, բրէնս Կօրչագօֆ պու մատատէտէն պահս իթմէյի սըրա-տա, «չիմի արթըգ Ալէմանեա էչիւն պիր թէահհիւտիմիղ գալ-մամըշ տըր» տէմիշ օյա։

Նոր Տոյչ Ալգեմայնէ Յայտունդ կա-զէթասը պունա ճէվապ օյարագ պու կիւնքինիսխէսինտէ տէեօր-քի, գոնթ Շուվալօֆ Պէօյիւք Պուլկարիսթանա տայիր Բուսիա-նրն բլանը իչիւն Ալէմանիանրն մուավէնէթինի ասլա թալէպ իթ-մէմիշ տիր, պու մէսէլէ տօղրու-տան տօղրուսա Բուսիա իլէ Ին-կիլթէրրա արասրնտա միւզաքէրէ օյունմուշ տուր, վէ Բէթէրսպուրկ իլէ Լօնտրա գապինէթօլարը ա-բասընտա պիր էսաս դարարլաշ-տըրըլմըշ տիւզէրինէ՝ Պէրլին գօնկ-ըսէսի իճրաիմա իթմիշ տիր։

Ա՛ժամ՝ Ռու-ռէ

Վիեննա 26 սեպտ.

Ռուսթրիա հիւքիւմէթի Պօսնայ Սէ-րայ մուդաֆիզնամէսի ասքէրիսինին սուրէթը մէկրունանէտէ իճրա օյուն-տուղունտան տօղայը պէեանը թէ-շէքքիւր իչիւն Պաղը Ալիկէ պիր նօ-թա իրսալ իթմիշ տիր։ Պու նօթա իսալաթ իսիյօր քի, Օսմանլը վէ Ռ-ուսթրիա ասքէրի արասընտա կէօյա պիր իհտիլաֆ զուհուր իթմէյինէ տայիր Պաղը Ալինին խալալը ալարը չայիաթրն հիչ ազ ու էսասը եօգ ատար, չինքի էրբեանը հարպկէ բա-բօրթօլարընա կէօրէ, իշպալ սուրէ-թը տօսթանէտէ ակվամ իթմիկքաէ տիր։

Ասքէրի Օսմանկէ Պանեա վէ Միւրի իշպալ մեմլեքէթ [illegible], Ռուսթ-րիալըլար [illegible] իշպէրինէ եիւ-րիւմէքաէ տիրլէր։

Քէզալիք ասքէր իլէ [illegible] արա-սընտա տարի մանճարլէճ պէզբէ-մալ տըր, վէ Ռուսթրիա ասքէրի ասքէրկէսի ասքէրլէրէ էվ վերիպ վեր-մէմէք խուսուսունու էհալինին քէյ-ֆինէ պրագմըշ օյուպ, էհալի տախի մուխալիֆէթ իթմէմէքաէ տիր։

Վիեննա 26 սեպտ.

Եազընտա Պէրլինտէ բրէնս Պիս-մարգ իլէ բրէնս Կօրչագօֆի միւլա-գաթ իսէճքլէր տիր։

Վիքթօր թարաֆտարը օրան գա-զէթաչարին պէնտինա կէօրէ, պու միւլագաթրն մագսէտի՝ մէմնուն օ-լան գէյլ ու գալին սէֆինէսին իսպա-լէթ տիր։

Պէրլին 26 սեպտ.

Բրէնս Պիսմարգ Պէրլինէ տամէթ իթմիշ տիր։

Լօնտրա 26 սեպտ.

Պու սապահքի Մընճեսթրրին Գարդ-իէնէ ալլպ նէչր իթթիֆի պիր թէ-լէկրաֆա կէօրէ, Հապէշ ասքէրի Մբարը հուսուսունին էօթէսինէ չէ-քիմիշ տիր։

Լօնտրա 26 սեպտեմբեր

Բուս սէֆարէթի խարիճյէ նէպ-բէթի նէգտինտէ թասատիգ իթմիշ տիր քի, Բուսիա հիւքիւմէթինին ա-խիրէն ահպ էյլէտիկի բարօրթօլարա կէօրէ, Իսլամ մէհահիրինի Շարգի Բուսէլինէ ատամթէլէրինտէ սուի մա-ամէյէյէ կիրիֆթար օյունալար տըր. լաքին Պուլկարլարընն Պուլկարիսթա-նա կէլէն մէհահիրինի Իսլամկէ ա-լէյհինտէ մուամէլէն խուսուսմէթքեա-բանէաէ պուլունտուգլարը չայիանրն ասլ ու էսասը եօգտըր։ Պու պապ-տէ սէֆարէթը միչարէէյհա իսպաթ իթմիշ տիր քի, Պուլկարիսթան բը-բլնսի մէհահիրինի մէրգուսմէնին խ-քեանը իչիւն իթթիխապ օյունճաղ թէտասիր հագգընտա քէնտիսինէ թարիմաթ վերմէսինի վէ խուսուսիյէ մուհարէպէտէն էվվել իդամէթ իթ-թիքլերի մահալլէյէ ատամէթ իթմէք խթէէնէրին եէրլէշտիրմէսի իչիւն միւնասիպ օյան մէվգիի քէնտուսի-նէ իպպաղ իթմէսինի Պաղը Ալիտէն թալէպ իթմիշ տիր։

Խարիճյէ նէպարէթի Տէրսաատէթ-ու Ինկիլիզ սէֆարէթինէ էմր իթ-միշ տիր քի, գոնսօլօղար թարա-ֆընտան ալընան բարօրթօլար վէ տիկէր հիւքիւմէթլէրէ եաղլրան բա-բօրթօլար մուճիպինճէ, Շարգի Բու-մէլի էհալիսի թարաֆընտան մէհա-ճիրլէրին Իսլամկէյէ սուի մուամէլէ օյունտուղունա տայիր էվվելէնէ վե-րիլէն մաիսամաթն բէք ազրու օյ-տուղունու վէ պու հալին էօնիս ա-ընմաղ իչիւն Ալէգօ բաչայը թէտա-պիրի չէտիտ իթթիխաղընա մէճ-պուր իթմէք իսպրէ բաչայի միչա-բէլէյէ ճիտատի թէքտիրլէր օյունմաղ լազըմ կէլտիկինի Պաղը Ալիէ պիլ-տիրմիշ։

Բէթէրսպուրկ 26 սեպտ.

Պու տապահքի ժուրնալ դը Սեն Բէթէրսպուրկ կաղէթասը՝ Ինկիլիզ կա-զէթասրընն Աֆղանիսթան վու-գուանթը ասիրէսինտէ Ռուս տէսիմ-սէլէրի պուլունտուղունա տայիր իթ-թէքլերի իթհամաթա ճէվապ վերիպ տիյօր քի «Նէ ազրուտան վէ նէ տօղայրտան Ինկիլիզլեր ալեյհինտէ Ռուս էնթրիգալարը մուգուս կէլմէ-տիյինի սուրէթը գաթիմ տէ իսպաթ իտէպիրիզ։ Անիատա վագը օյան վուգուաթ՝ Ռուսիա իլէ Ինկիլթէրրա արասընտա բէք ասամանէ միւնաֆ-պաթրն թէէսսիսի էլզէմիյէթինի ի-սպաթ իսիյօր։»

Լօնտրա 26 սեպտ.

Ինկիլթէրրա տէվլէթի՝ Պուկա-ռիսթանտա վէ Շարգի Բուսէլինէ պուլունան մուհաճիրլէրէ տայիր միւ-թէատիտ բարօրթօլար վէ մուհար-բրարը բէտմկէ ամրը տըր։ Մու-հաճիրլեր եաղընը Վարնա իլէ ճի-վարընտա ճիտատէն սուի մուամէլէյէ սիւչար օյունչար տըր։

Ինկիլթէրրա թարաֆընտան էմր օյունան թաղիպաթը ճէտիտէ իւ-էրինէ, Ինկիլիզ գոնսօլոսսը՝ մու-հաճիրլերին էմմաքլերի զասպ օյուն-տուղունու կէօրունբէլէրինտէ, սիյահ թէտասիրք իսիպ Վարնա ճիվարընտա միւսէլլան ֆըրդալար քէշթիւ կիւզար իթթիքլերինի թասատիգ իթ-միշ տիր։ Պինապէրին մուհաճիրինի մէրգուսունին պիր չոզու ասպ ու կի-րիթթ օյունարադ, մէճարիսի հար-պկէ հուզուրընտա մուհաքէմէ օ-յունմուշ, վէ մահքեմիսին ալէյհ օ-լանարա թէօհմէթլերի տէրէճէսինտէ միճաղաթ իսիյմիշ տիր վէ պաղըլ-ըը տախի սապպ օյունմուշչար տըր։

Պու քէրրէ Իսլամ վէ Խրիսթիյան-տան միւրէքքէպ օյուպ, ասայշի ու-մումիյի մուհաֆազայա մէմուր ա-սաքիրի մուսթահֆըզ թէշքիլ օյուն-տուղունտան, արթըգ լիզուսու գալմայան թէտասիրի չէտիտէէ նի-հայէթ վերիլմէսի բրէնս թարաֆը-տան էմր օյունմուշ տուր։

ԻԼԱՆԱԹ

Պու տէֆա Պրուսատա Սէտտ պաշչընտա Արեւելեան նամըլլա պիր լօգանատա քիւշատ օյունուպ, եէմէք օյմաղ սրդրն եաղընը պիր կիճէ իչիւն եաթտագ իւճրէթի 3 ղրշ տըր։ Թափսիրատ թալէպ ի-տէնլէր, Պրուսատա Ֆրնսրգեան Պողոս աղայա միւրաճաաթ իթ-մէլի տիրլեր։

ՕՐԻԱՆ

ԹԻԹԻԹԻՆ ՃԱՊՐԻԳԱՍԸ

ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՖԷՐՄԷՆԷՃԻԼԷՐ

ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ ԷՍԿԻ ԵԱՂ-ԳԱԲԱՆ

ԽԱՆԸՆՏԱ Ն.՝ 26

Պու տէֆա պանտըրօղլար մէ-ճիտկէ ապչէյէ թահվիլինտէն տօղայը, պիզ տախի թիւթիւնէ-րիմիզին հէր նէվինի էսկի թէր-թիպտէն իւչ տէրէճէ տատա ալ վէ էնֆէս սուրէթաէ խալահ վէ իմալ իտէրէք, մէճիտկէ իլէ ֆի-րուսթիտունա մէճպուրիյէթ հասը-օյտուղունտան, բէտիտէն արմը-վէ անճաղ պու զէման իչին թէն-տէ ճանըմ կիպի սագլամըշ օլ-տուղում պիր խալը պին գէյլէ գօգուլու վէ ալա եէնիճէնին պող-չա վէ կէսպէք թիւթիւնէրինի սարթ վէ իհլաք իտէրէք, պիլի-մալ հէր թարաֆտա օյան տէբօ-լարըմզդա, վէ պիլճիւլէ թիւ-թիւնիւ տիւքքանլարընա տա-ղլարալ ֆիրուսթունա մուպաչէ-էթ օյունմուշ, վէ պու թիւ-թիւնէր էսկիսինտէն ֆարգ օ-յունմաղ իւզրէ, եէնի թէրթիպ-էրին բաբէթէրի տախի թէպտիլ գէլընմըշ տրը։ Բիյատէն տրի օ-տուղու վէճհէ սարլ մաղսէտրա-ճիպի մահդա վաթանտաչլարընը պիր խրամէթը սատրդ ատտա պու-լունմաղտատրը։ Պատէմա բաղ-պէթ պուլուրաճաղ միւթէրիլերի-միզին հէր՝ սուրէթէլէ մէճիուն վէ խօշնուտ օյաճաղլարը մինէլդ ատիմ հագդրմըզդա էմիյէթլերի տէր-քատ օյան զէվաթը քիրամէն մանիմիս տիր։ Յէրսատատէ վէ թաշրա իչին ճիղի վէ քիւլլի սը-բարըշլարրն ֆէվգ էլ մամթուպ սէրիէն իհզարընա, քէմալը իթթի-խար իլէ պօրճլու օյտուղումուզ տախի վատ օյունուր։ 27

ՕՐԻԱՆ ՕՐԻԱՆ

ԱՄԱՆԱԹՈՎ

ԵԿԵՆ ՇԱՐԱԹ Ի ԳԻՇԵՐ

Ամանաթով եկեն շարաթ ի գիշեր Օրիանի Ամանաթ՝ Ամանաթ՝ Ամանաթ։ Ամանաթ՝ Ամանաթ՝ Ամանաթ։ Ամանաթ՝ Ամանաթ՝ Ամանաթ։